

Attica Economic Review

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες αβεβαιότητας»

Ιούνιος 2021

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Τάσεις στην αγορά ακινήτων πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας
3. Διεθνές περιβάλλον
4. Οικονομικό κλίμα
5. Βραχυπρόθεσμοι δείκτες
6. Δημοσιονομικά
7. Τραπεζικά
8. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

Πρόλογος

- Καθώς η παγκόσμια ύφεση υποχωρεί, **ανακάμπτουν οι προσδοκίες και οι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας** παγκοσμίως, αν και παραμένουν σημαντικές **εστίες αβεβαιότητας**. Αυτές αφορούν τόσο το πολυπόθητο «ποσοστό ανοσίας» όσο και τον κίνδυνο λήψης μέτρων στον βαθμό που νέες μεταλλάξεις του ιού επιδείξουν ανθεκτικότητα στα εμβόλια. Τα επιδημιολογικά δεδομένα στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες βελτιώθηκαν αισθητά το δεύτερο τρίμηνο του 2021, δημιουργώντας προϋποθέσεις για οικονομική ανάκαμψη. Σημαντική πρόκληση αποτελεί η αξιοποίηση της μοναδικής ευκαιρίας που απορρέει από επεκτατικές νομισματικές και δημοσιονομικές πολιτικές, προς όφελος των παραγωγικών επενδύσεων.
- Στις **θετικές εξελίξεις διεθνώς**, το οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη συνέχισε να βελτιώνεται τον Ιούνιο, σημειώνοντας υψηλό 20-ετίας, ο όγκος στο διεθνές εμπόριο διευρύνεται σε ιστορικά υψηλό επίπεδο, οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας βελτιώνονται. Οι διεθνείς χρηματιστηριακοί δείκτες τον Ιούνιο κινήθηκαν ανοδικά στις ΗΠΑ, σε παρόμοια επίπεδα στην Ευρώπη, αντανακλώντας τα ιστορικά υψηλά επίπεδα ρευστότητας και τις συγκρατημένα θετικές προσδοκίες.
- Συνεχίζεται η άνοδος στις **διεθνείς τιμές πετρελαίου και εμπορευμάτων**. Το **ευρώ κινήθηκε πτωτικά έναντι του δολαρίου** τον Ιούνιο.
- Το **κόστος ιδιωτικού δανεισμού** παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, όπως και το **κόστος δημόσιου δανεισμού** των ανεπτυγμένων οικονομιών, το οποίο κινήθηκε πτωτικά τον Ιούνιο έπειτα από μια ελαφρά ανοδική τάση έξι συνεχόμενων μηνών.

Πρόλογος

- Στην Ελλάδα, συνεχίστηκαν η σταδιακή **άρση των περιοριστικών μέτρων** και η **διεύρυνση του προγράμματος εμβολιασμού**, εξελίξεις που ενίσχυσαν τις προσδοκίες επιστροφής στην «κανονικότητα». Η τάση αυτή αποτυπώθηκε στη μικρή βελτίωση του δείκτη Οικονομικού Κλίματος τον Ιούνιο, κυρίως λόγω της ανάκαμψης των προσδοκιών στις υπηρεσίες, που αντιστάθμισε την επιδείνωση των προσδοκιών στη βιομηχανία, καθώς και τη μικρή υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.
- Η **θετική δυναμική** των τελευταίων μηνών συνοδεύεται από αβεβαιότητα και κινδύνους, ειδικά σε σχέση με μια πιθανή μη γραμμική εξέλιξη της προσεχώς, όπως από νέες μεταλλάξεις του ιού ή επιβράδυνση των εμβολιασμών. Επιπλέον, οι επιπτώσεις της ύφεσης στα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τις τράπεζες, καθώς και σε δείκτες όπως η απασχόληση και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, δεν έχουν ακόμα εκδηλωθεί πλήρως, αφού πολλές από τις παρεμβάσεις στήριξης συνεχίζονται.
- Στον τομέα του **Τουρισμού**, υπάρχει θετική προοπτική και πρώτες ενδείξεις υψηλότερης δραστηριότητας φέτος, ωστόσο είναι ακόμα αβέβαιο κατά πόσο οι προβλέψεις νωρίτερα φέτος θα επαληθευτούν.
- Στα **δημόσια οικονομικά**, τα μέτρα στήριξης συνεχίστηκαν με σαφώς μεγαλύτερη ένταση από αυτή που είχε αρχικά υπολογιστεί. Η στενότητα δημοσιονομικού χώρου μεσοπρόθεσμα θα θέσει την οικονομική πολιτική προ δύσκολων διλημάτων. Το κόστος ευκαιρίας των πόρων του **Ταμείου Ανάκαμψης** είναι εξαιρετικά υψηλό, αναδεικνύοντας την κρισιμότητα αποτελεσματικής αξιοποίησής τους σε παραγωγικές επενδύσεις με υψηλό αναπτυξιακό πολλαπλασιαστή, πέρα από το βραχυχρόνιο ορίζοντα.
- Το **τραπεζικό σύστημα** χαίρει υψηλής ρευστότητας χαμηλού κόστους, καθώς και συστηματικής ανάκαμψης των ιδιωτικών καταθέσεων, αλλά εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις σε σχέση με την ποιότητα στοιχείων του ενεργητικού του.
- Στο **ειδικό θέμα** του δελτίου παρουσιάζονται τάσεις για την αγορά ακινήτων στην Ελλάδα την περίοδο πριν και κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

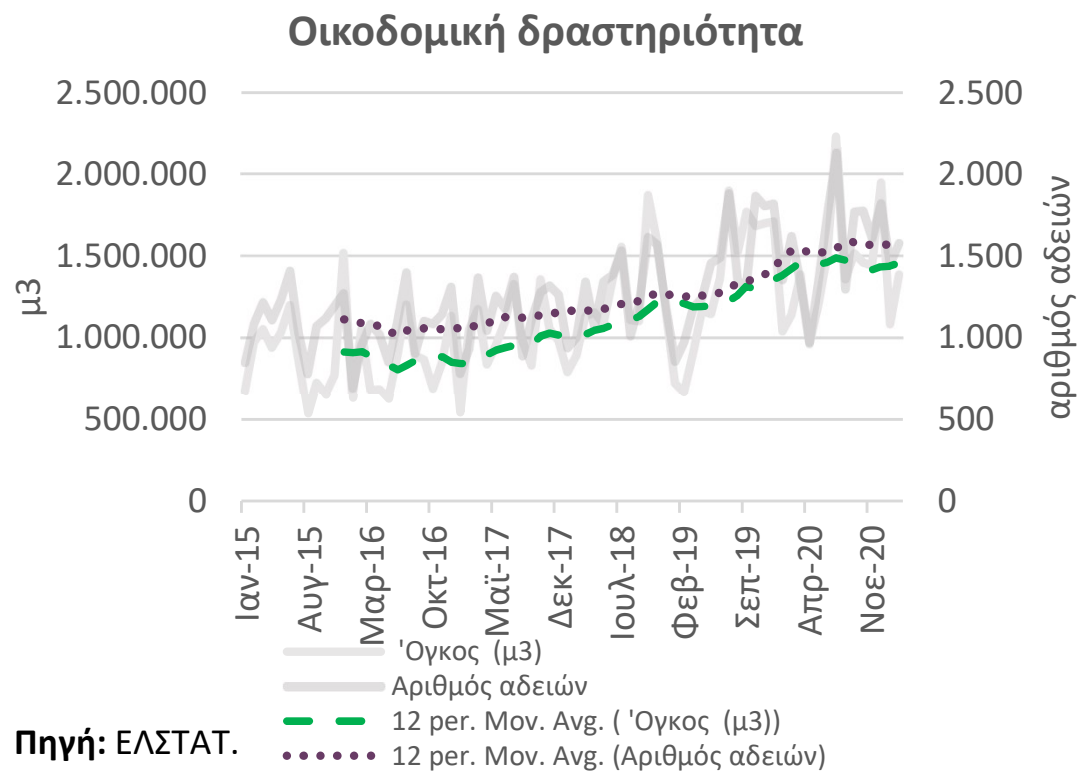
2. Ειδικό θέμα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

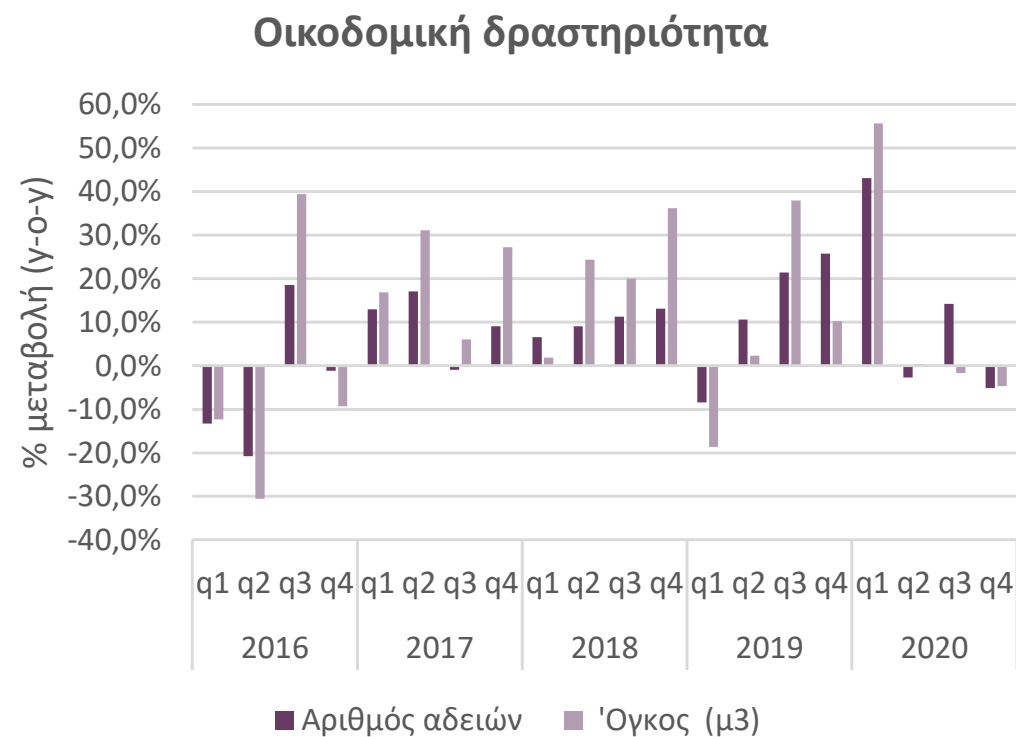
***ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ***

Η οικοδομική δραστηριότητα παρουσιάζει μεσοπρόθεσμα αυξητική τάση

Την έντονη ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας το 2019 και αρχές του 2020, ακολούθησαν αναιμικές επιδόσεις στο υπόλοιπο διάστημα λόγω πανδημίας.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

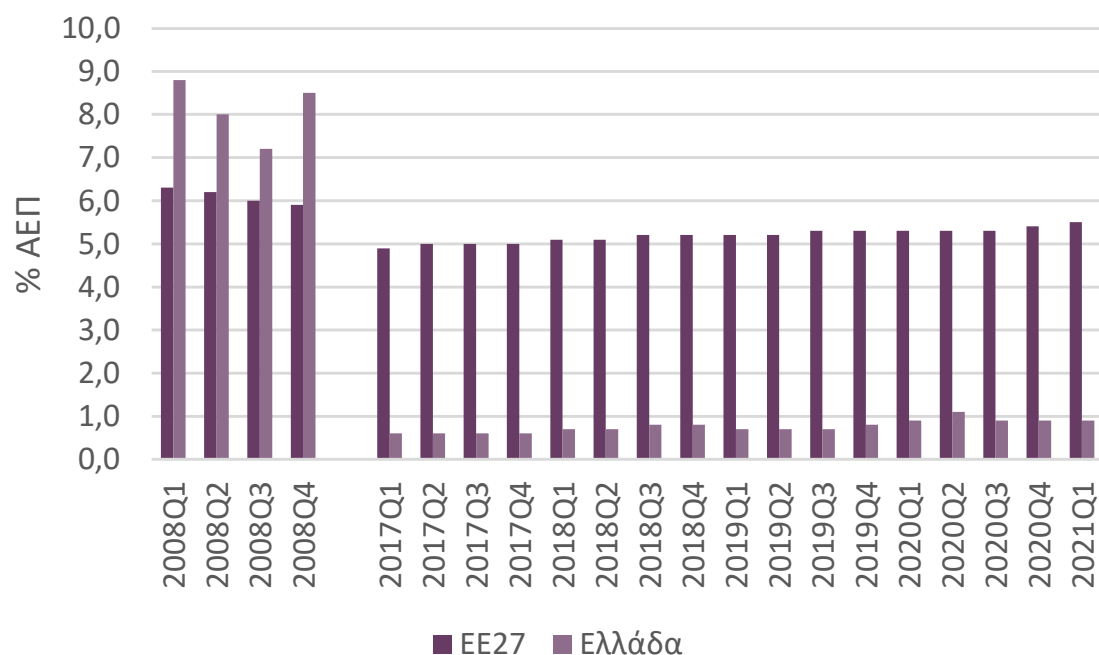
Παρατηρείται πτώση των αδειών και του όγκου της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας συνήθως στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους σε σύγκριση με το τελευταίο του προηγούμενου (q-o-q)

Παρά την αυξητική τάση των τελευταίων ετών, παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα οι επενδύσεις σε κατοικίες

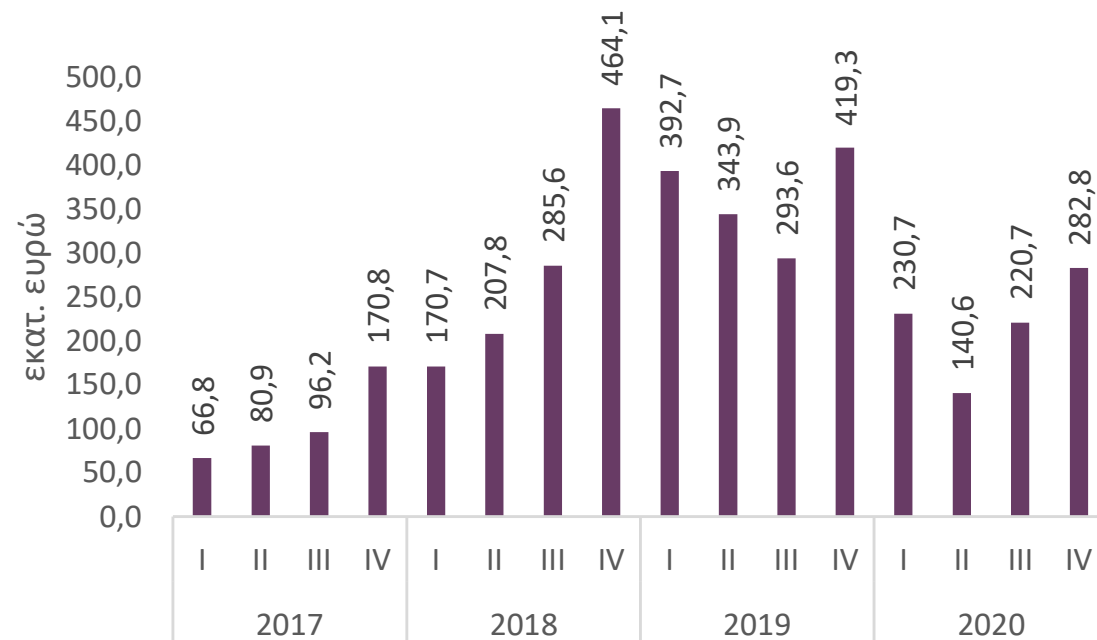
Στο 0,9% του ΑΕΠ οι επενδύσεις σε κατοικίες το 2021, έναντι 8,5% το 2008. Σε απόκλιση από το μέσο όρο της ΕΕ (5,5%). Στο 8,4% των παγίων επενδύσεων το 2020, έναντι 37% την περίοδο 2000-2009.

Ισχυρή όμως ώθηση από τις Ξένες Άμεσες Επενδύσεις σε ακίνητα, κυρίως από τα μέσα του 2018 και έπειτα. Μείωση των συναλλαγών το 2020 λόγω της πανδημίας.

Επενδύσεις σε Κατοικίες

Καθαρές Ξένες Άμεσες Επενδύσεις στην Ελλάδα: Ακίνητα

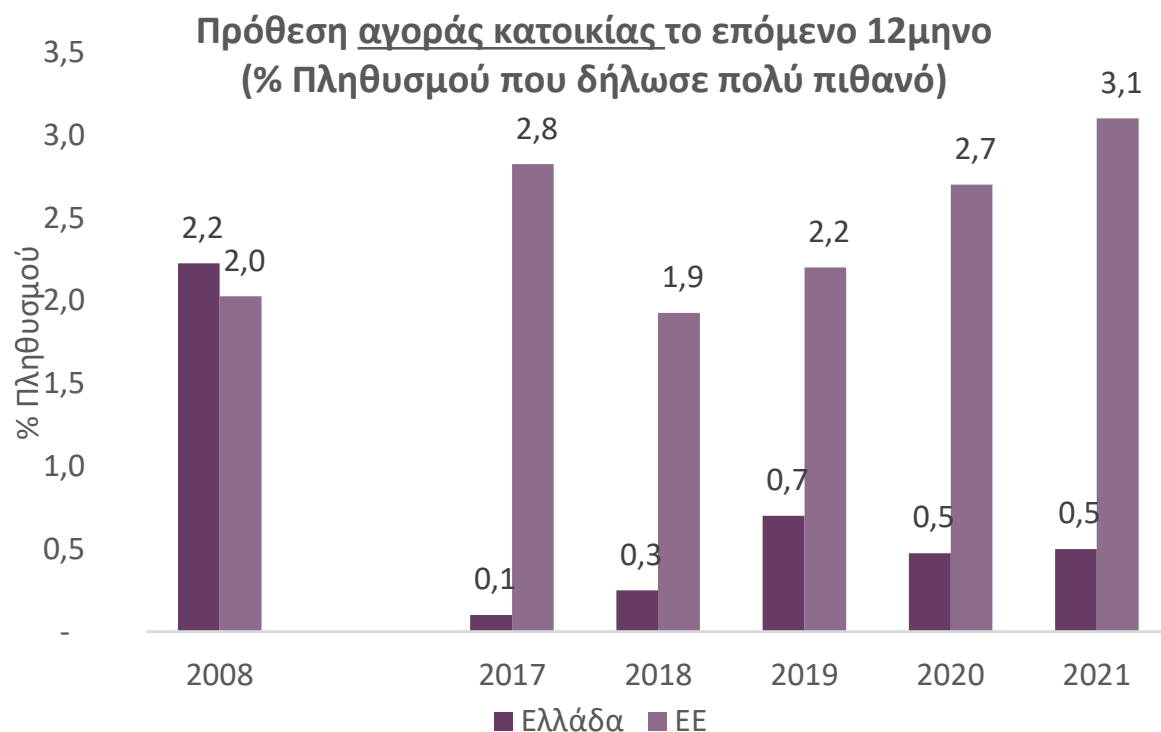
Πηγή: Eurostat, Τράπεζα της Ελλάδος, ENTERPRISE GREECE

Σημείωση. Με το πρόγραμμα της χρυσής βίζας έχουν χορηγηθεί 8.692 άδειες σε επενδυτές-αγοραστές ακινήτων μέχρι 1/6/2021, με την αγορά ακινήτου αξίας τουλάχιστον 250.000 ευρώ, ενώ οι 3.535 άδειες δόθηκαν το 2019.

Χαμηλή παραμένει η πρόθεση αγοράς και επισκευής κατοικίας

Η πρόθεση αγοράς νέας κατοικίας για το επόμενο 12μηνο έχει υποχωρήσει σημαντικά, στο 0,5% του πληθυσμού, εμφανώς υψηλότερο στην ΕΕ (3,1%), με μικρή αποκλιμάκωση το 2020-2021, έπειτα από την αυξητική τάση από το 2017

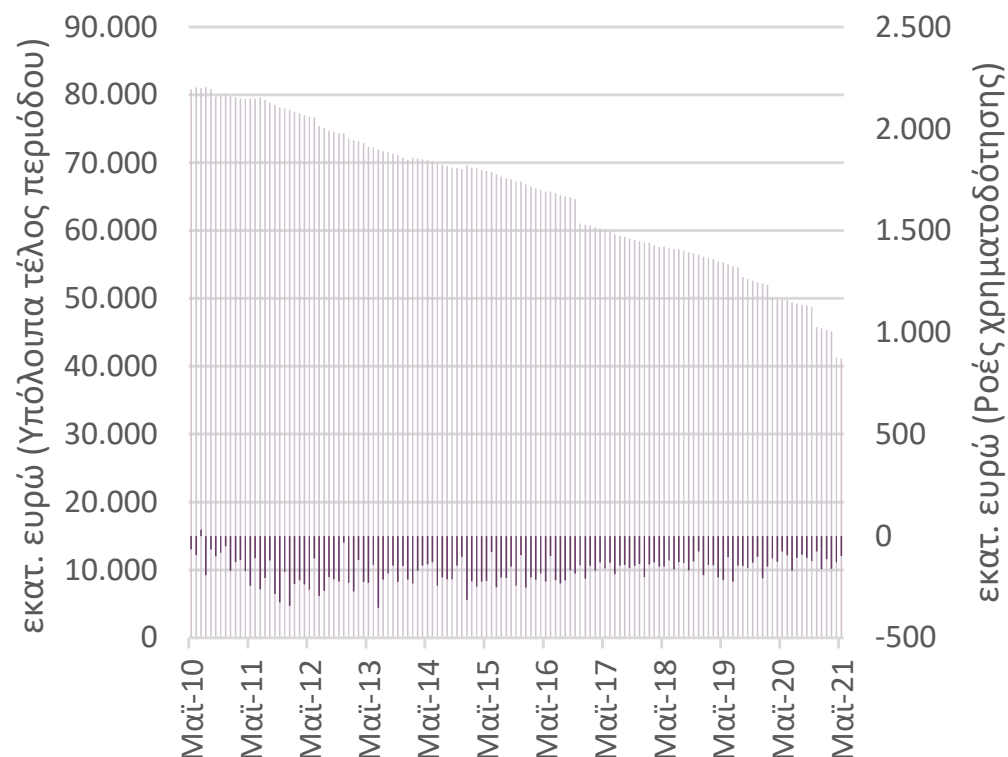
Η αδυναμία αγοράς κατοικίας ενίσχυσε την πρόθεση επισκευής το 2018-2019, η οποία όμως εξασθενεί από το 2020, παραμένοντας σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα από την ΕΕ

Πηγή: IOBE και Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η χρηματοδότηση για στεγαστικά δάνεια συρρικνώνεται συστηματικά από το 2010

Το συνολικό απόθεμα στεγαστικών δανείων διαμορφώνεται σήμερα κοντά στα €41 δισεκ., από μέγιστο σημείο τα €81 δισεκ. τον Αύγουστο του 2010

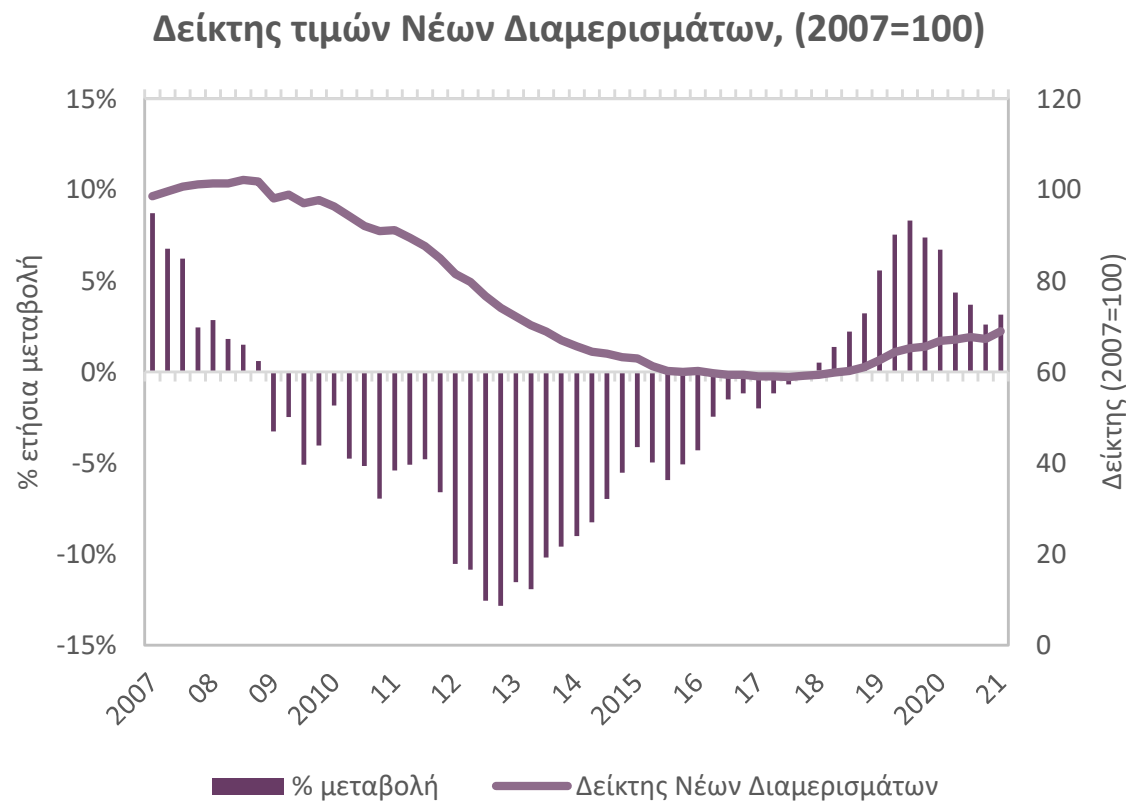

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Τα μη εξυπηρετούμενα στεγαστικά δάνεια έφτασαν τα €28 δισεκ. το 2016-2017, ενώ το 2019 αποτελούσαν το 45% σχεδόν των συνολικών στεγαστικών δανείων. Η διαχείρισή τους εκ μέρους των τραπεζών (κυρίως μέσα από πωλήσεις, τιτλοποιήσεις και διαγραφές) αποκλιμάκωσε το ποσοστό στο 31,1% το πρώτο τρίμηνο του 2021.

Η αυξητική τάση στις τιμές των ακινήτων μετά το 2018, έπειτα από 9 έτη συνεχούς υποχώρησης, εξασθένησε μέσα στην πανδημία

Αύξηση των τιμών κατά 3,1% στο πρώτο τρίμηνο του 2021, έναντι 6,7% στο πρώτο τρίμηνο του 2020

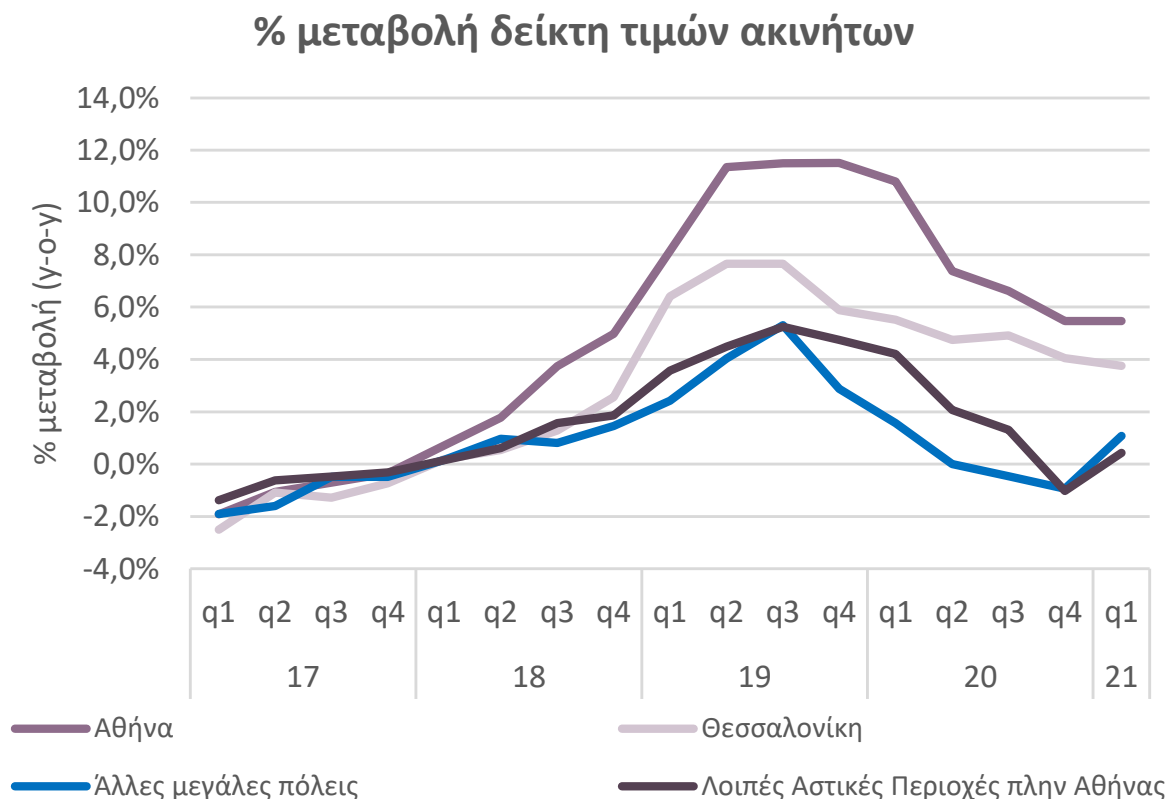

- Η μείωση των εισοδημάτων και η αύξηση της φορολογίας σε συνδυασμό με την αυξημένη προσφορά κατοικιών οδήγησαν σε μια συνεχή πτώση των τιμών των ακινήτων μετά το 2009
- Η Ελλάδα παρουσίασε τη μεγαλύτερη πτώση στις τιμές των ακινήτων την τελευταία 10ετία (-23,6%), ενώ μείωση παρουσίασαν επίσης η Κύπρος (-20,4%), η Ιταλία (-16,0%) και η Ισπανία (-9,5%).
- Η τάση αυτή αντιστράφηκε μετά το 2018, λόγω σταδιακής εξισορρόπησης των εισοδημάτων, τόνωσης της εξωτερικής ζήτησης (π.χ. «χρυσή βίζα») και εξομάλυνσης των προσδοκιών, με αποτέλεσμα την ενίσχυση των τιμών
- Εμφανής η επίδραση της πανδημίας στις τιμές, με εξασθένηση του ρυθμού αύξησης

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Global Property Guide

Εντονότερες καταγράφονται οι αυξήσεις των τιμών των ακινήτων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Στο 73,6% των επιπέδων του 2009 ο δείκτης τιμών ακινήτων στην Αθήνα στο πρώτο τρίμηνο του 2021, με αύξηση κατά 26% από το χαμηλό επίπεδο του 4^{ου} τριμήνου του 2017

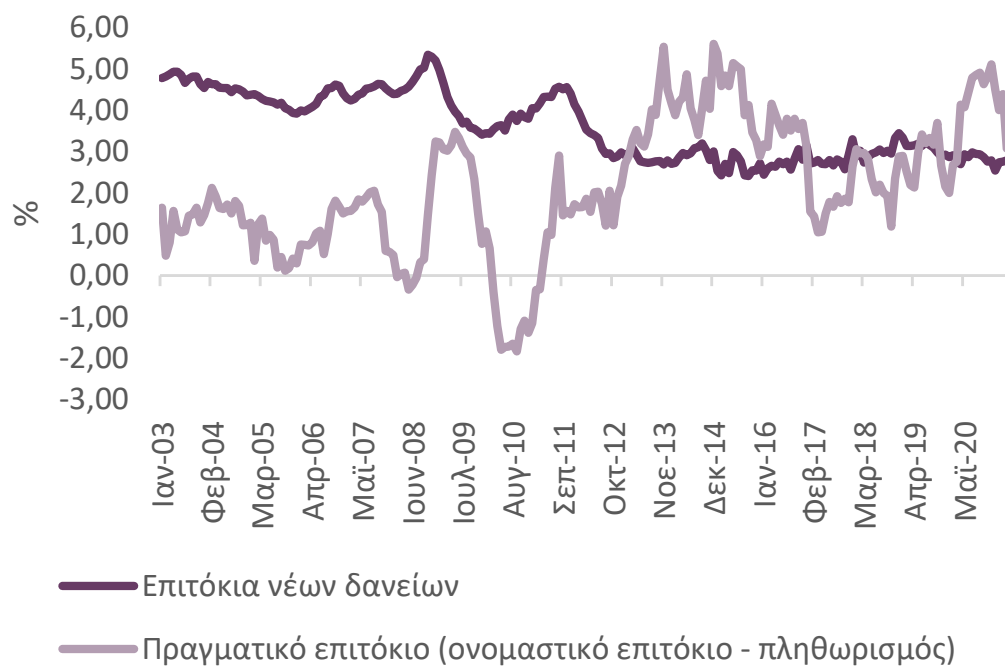
- Στο 66,7% των επιπέδων του 2009 ο δείκτης στην Θεσσαλονίκη, με αύξηση 16% από τα τέλη του 2017
- Μικρότερες αυξήσεις στις υπόλοιπες πόλεις, 5,5% στις μεγάλες πόλεις και 8,7% στις λοιπές αστικές περιοχές (2021q1 vs 2017q4)
- Η πανδημία επηρέασε περισσότερο τις μεγάλες πόλεις (εκτός Αθήνας και Θεσσαλονίκης), ενδεχομένως λόγω περιορισμού των μετακινήσεων φοιτητών, επαγγελματιών κ.λπ.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

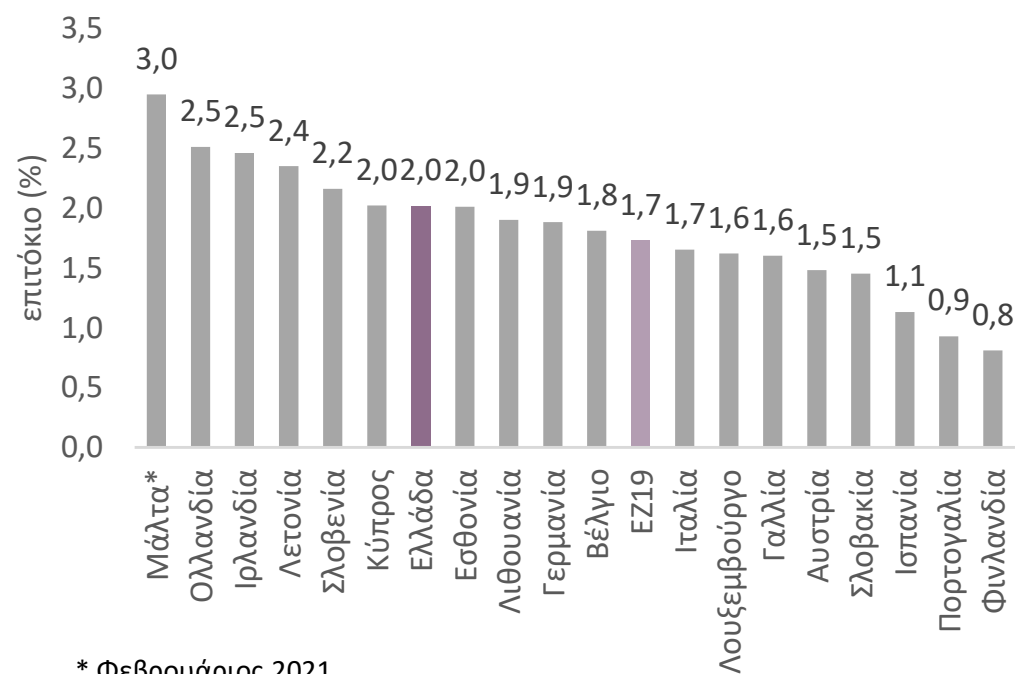
Τα επιτόκια των στεγαστικών δανείων κινούνται πτωτικά, ωστόσο παραμένουν υψηλότερα από τον μέσο όρο στην ΕΕ

Πτωτική τάση των ονομαστικών επιτοκίων στεγαστικών δανείων, ωστόσο οι πραγματικοί όροι αποπληρωμής παρουσιάζουν διακυμάνσεις λόγω πληθωρισμού. Αποκλιμάκωση ονομαστικών επιτοκίων το 2020, με διεύρυνση όμως του πραγματικού κόστους λόγω αποπληθωρισμού.

Επιτόκια νέων στεγαστικών δανείων

Κόστος Δανεισμού κατοικίας, Απρίλιος 2021

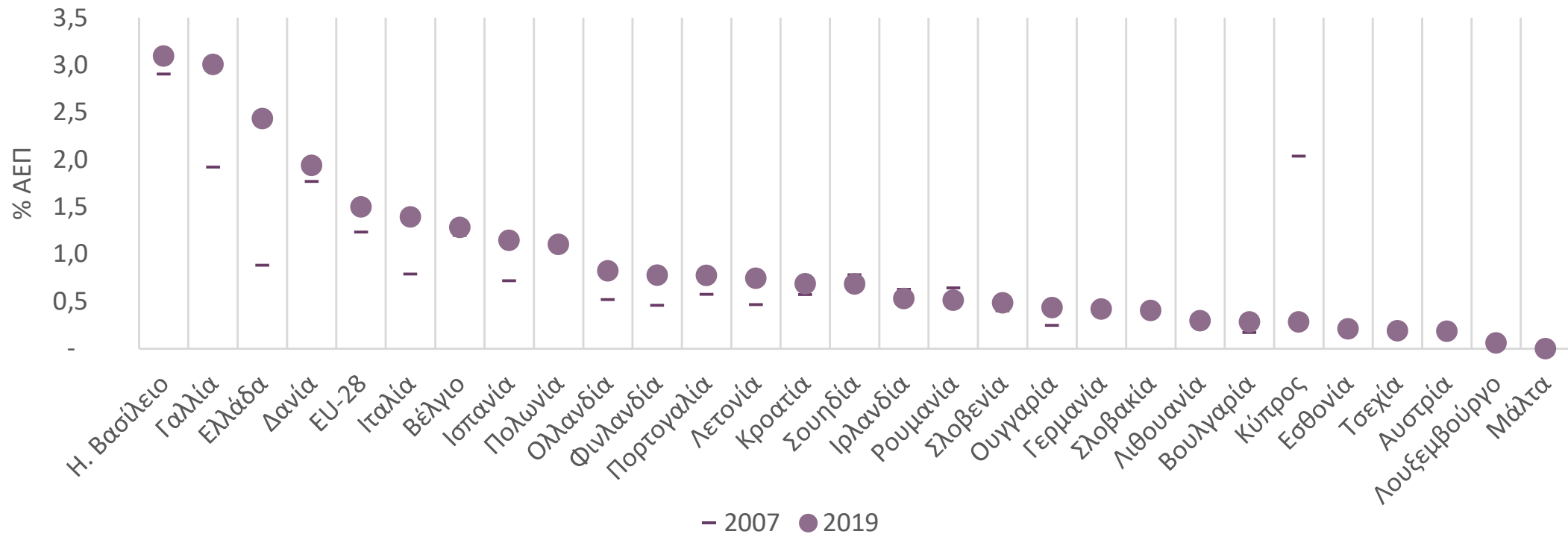

Υψηλότερο το κόστος στεγαστικών δανείων στην Ελλάδα σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΖ, διπλάσιο από Πορτογαλία και Ισπανία

Οι επαναλαμβανόμενοι φόροι στην περιουσία είναι από τους υψηλότερους στην Ευρώπη

Στο 2,4% του ΑΕΠ οι επαναλαμβανόμενοι φόροι στην Περιουσία το 2019, κυρίως ο ΕΝΦΙΑ, έναντι 0,9% το 2007.
Στην 3^η θέση της ΕΕ η Ελλάδα, με μέσο όρο της ΕΕ στο 1,5%.

Επαναλαμβανόμενοι Φόροι στην Περιουσία - 2007, 2019

Πηγή: European Commission, Taxation and Customs

- Η αγορά κατοικίας δέχθηκε ισχυρό πλήγμα την τελευταία 10ετία, λόγω μείωσης των εισοδημάτων, επιβολής φόρου κατοχής (ΕΝΦΙΑ) σε συνδυασμό με την αυξημένη προσφορά κατοικιών. Αυτό συνετέλεσε σε πτώση των τιμών των ακινήτων και ραγδαία μείωση των επενδύσεων στην κατοικία στο 0,9% του ΑΕΠ το 2021, έναντι 8,5 το 2008.
- Την περίοδο **2016-2019** η αγορά κατοικίας παρουσίαζε **ενδείξεις ανάκαμψης**, με σταδιακή αύξηση των τιμών και της οικοδομικής δραστηριότητας.
- Η **πανδημία** ανέκοψε την αναπτυξιακή τροχιά, με μείωση του ρυθμού αύξησης των τιμών, ενώ η πρόθεση αγοράς κατοικίας εξασθένησε, όπως και η πρόθεση επισκευής κατοικίας.
- Η **χρηματοδότηση για στεγαστικά δάνεια** συρρικνώνεται συστηματικά από το 2010.
- Οι **χρηματοδοτικοί όροι**, τα επιτόκια, παραμένουν σχετικά χαμηλά, αν και υψηλότερα από τον μέσο όρο στην Ευρώπη.
- Οι επαναλαμβανόμενοι **φόροι στην περιουσία** είναι από τους υψηλότερους στην Ευρώπη.

3. Διεθνές περιβάλλον

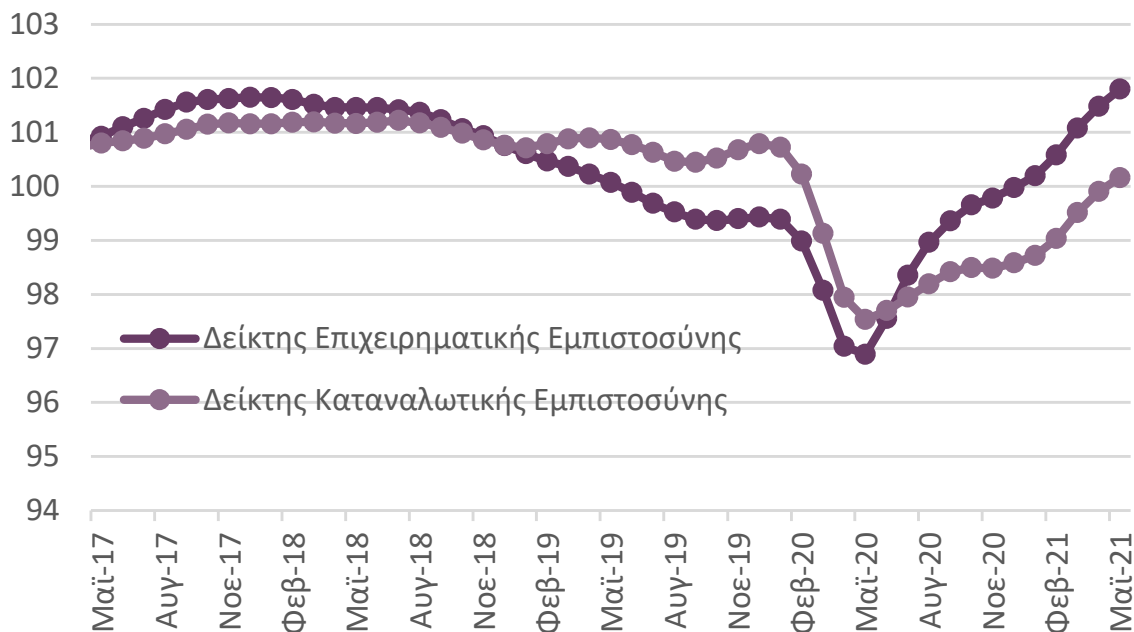
ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες αβεβαιότητας»

Βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη

Βελτιώθηκαν οι δείκτες εμπιστοσύνης τον Μάιο παγκοσμίως

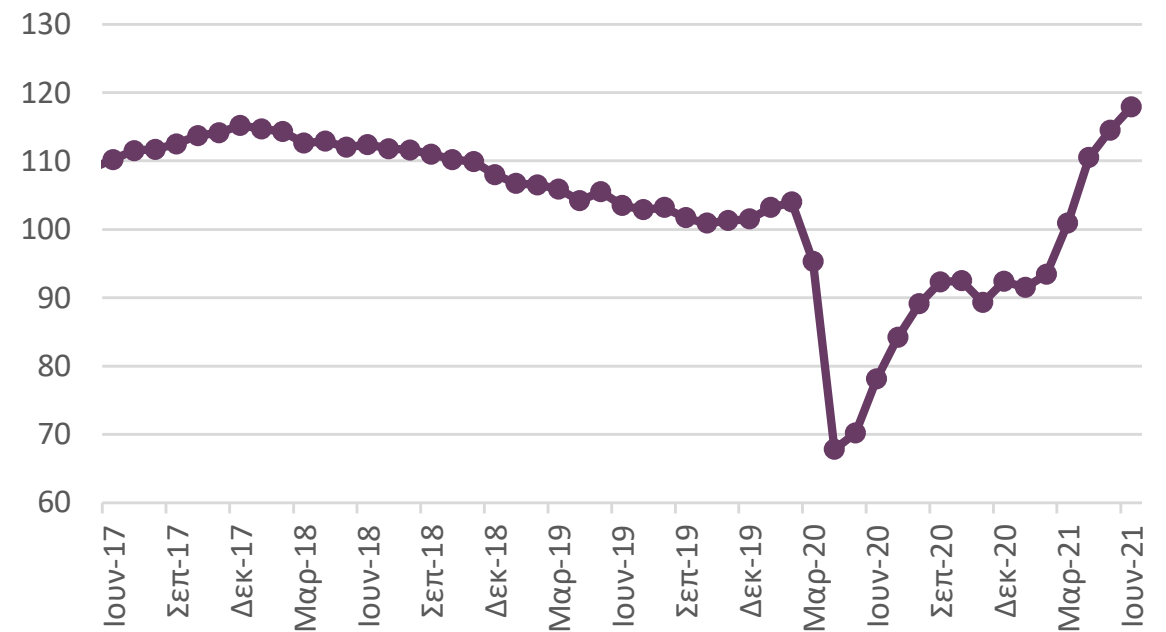
Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 5/2021

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη συνεχίζει ανοδικά και τον Ιούνιο (+3% στις 117,9 μονάδες)

Δείκτες Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

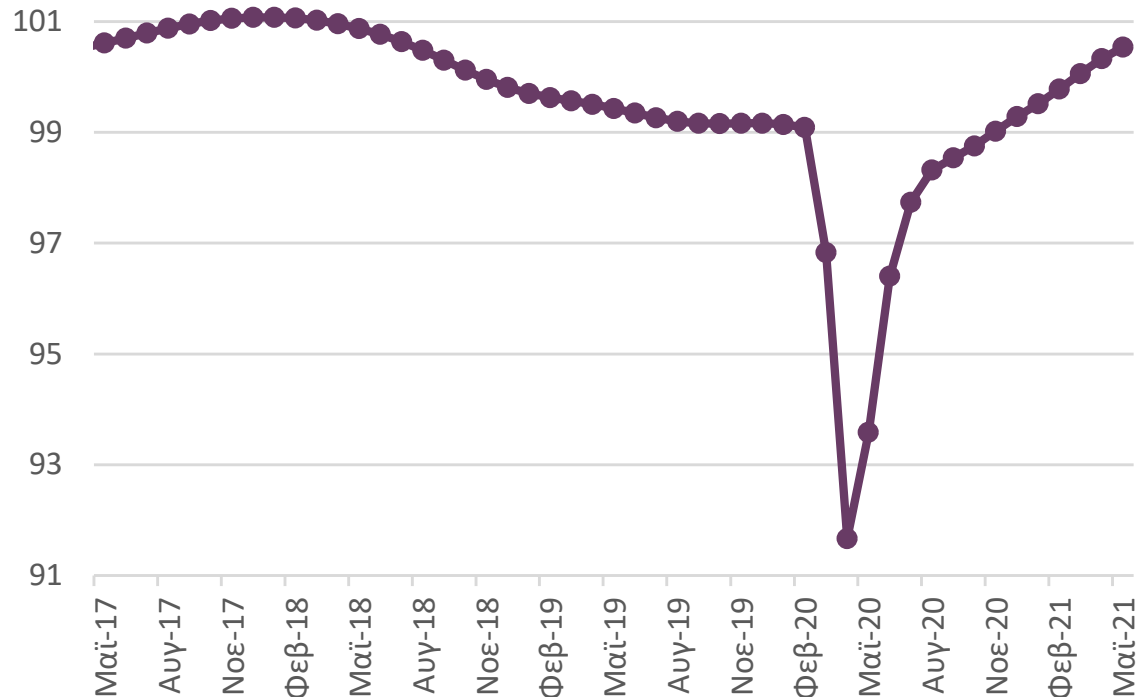

Πηγή: DG ECFIN, έως 06/2021

Η οικονομική δραστηριότητα και το εμπόριο διεθνώς παραμένουν σε τροχιά ανάκαμψης

Συνέχισε την ήπια ανοδική του πορεία ο CLI τον Μάιο (+0,2%)

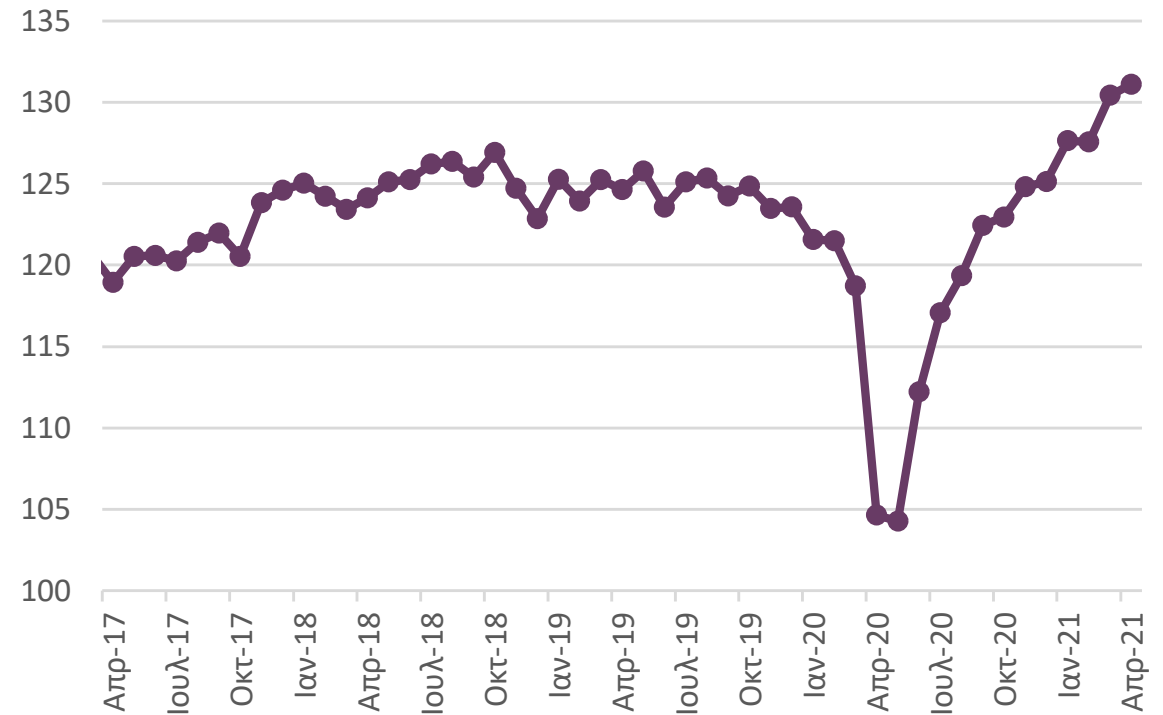
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 05/2021

Άνοδος του όγκου διεθνούς εμπορίου τον Απρίλιο (+0,5%) σε νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο

Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

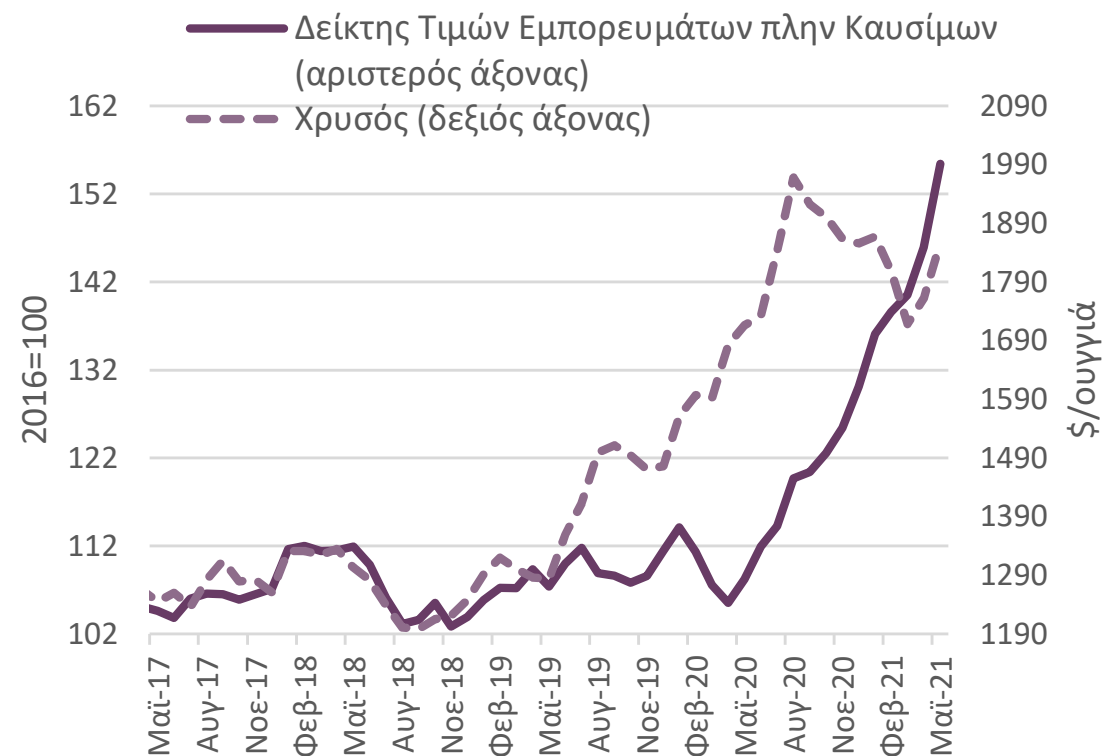
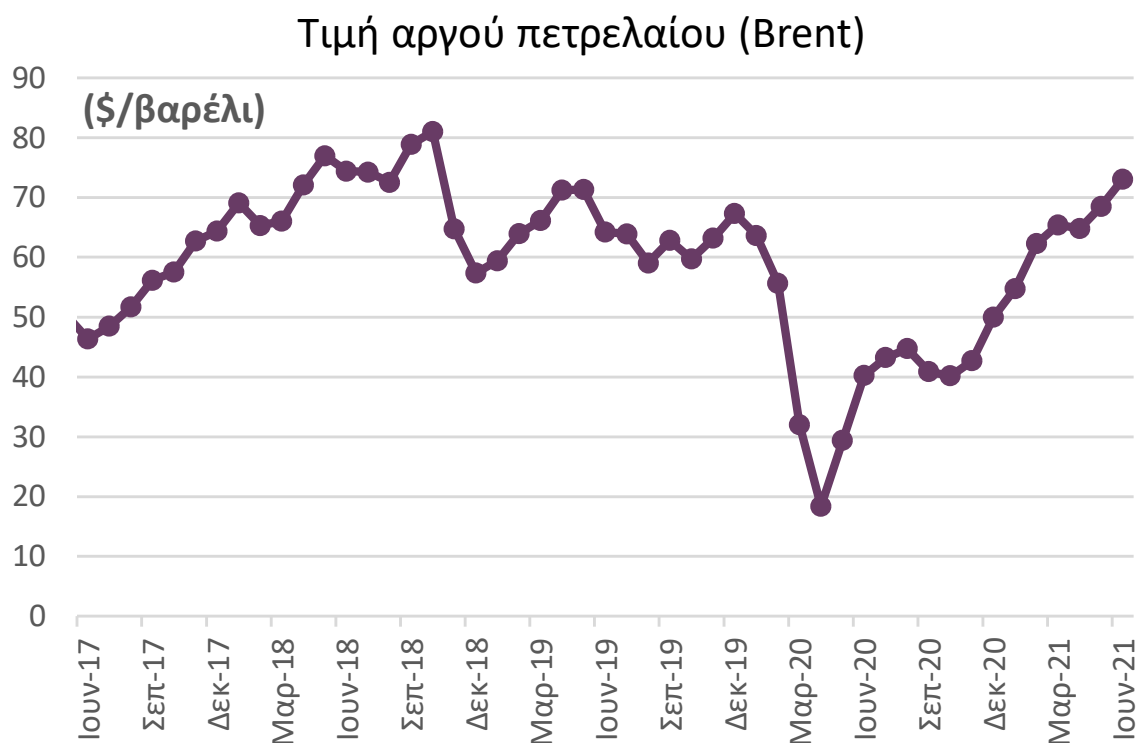

Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 4/2021

Ισχυρές ανοδικές τάσεις στις τιμές των εμπορευμάτων

Αύξηση της τιμής του πετρελαίου κατά 6,6% τον Ιούνιο, στα \$73/βαρέλι

Άνοδος της τιμής του χρυσού τον Μάιο, στα 1856 \$/ουγγιά (+5,3%), ενώ ο δείκτης τιμών λοιπών εμπορευμάτων εξακολουθεί να ενισχύεται (+6,5%)

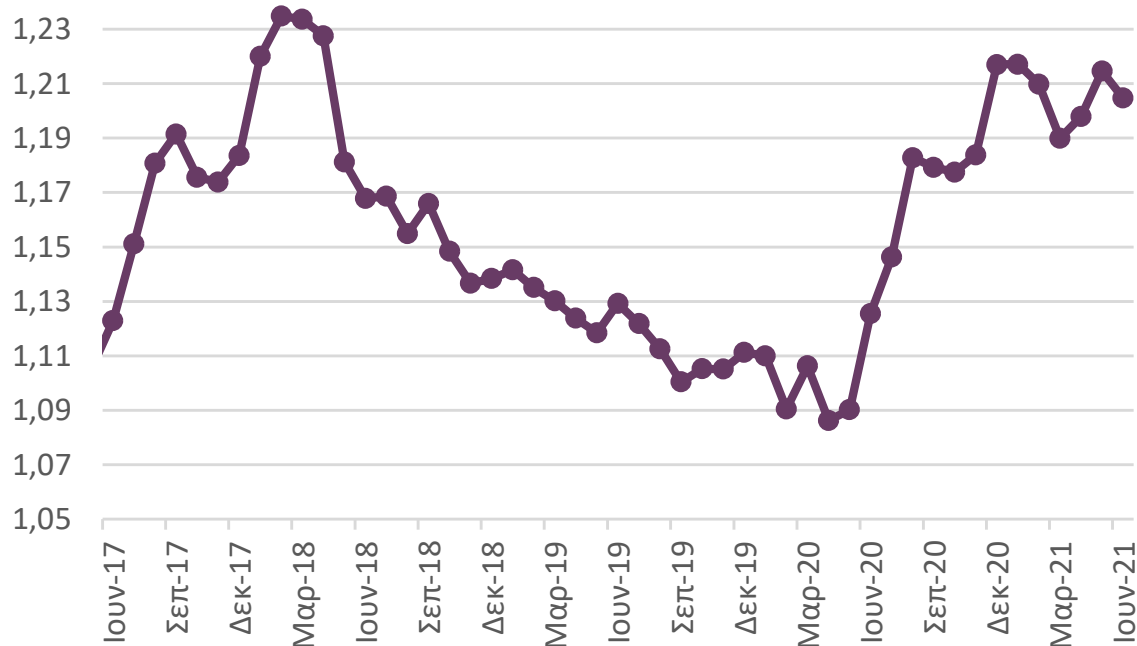
Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 06/2021

Πηγή: ΔNT, Commodity data portal, έως 05/2021

Πτώση στην ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πτώση του ευρώ τον Ιούνιο έναντι του δολαρίου στα 1,2 \$/€ (-0,8% από τον προηγούμενο μήνα)

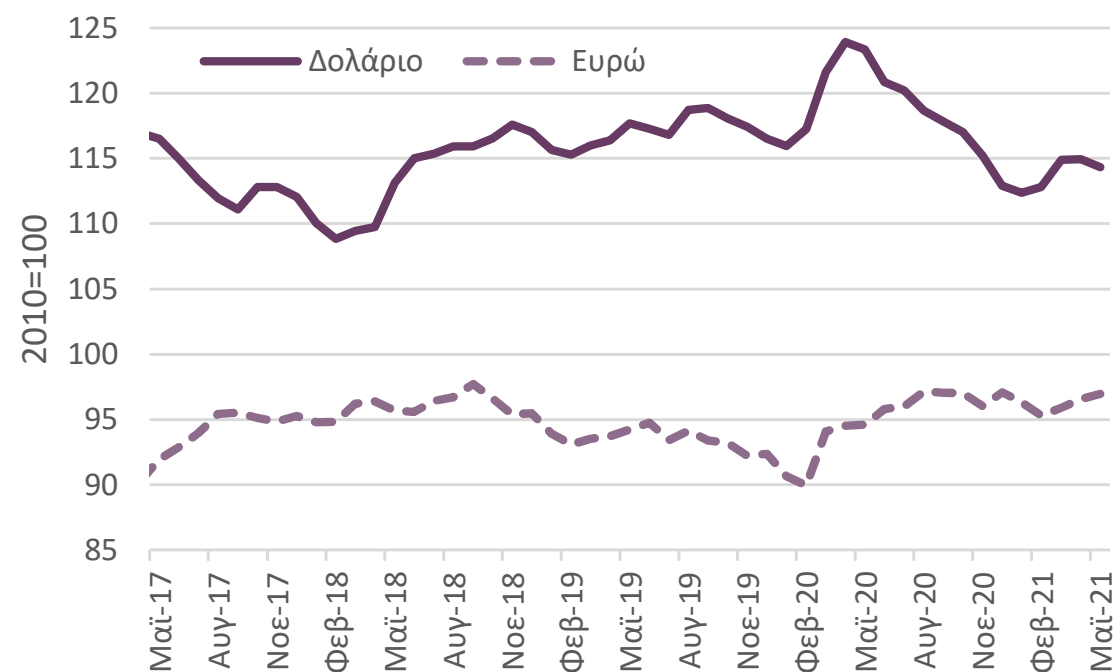
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 06/2021

Άνοδος του ευρώ και πτώση δολαρίου σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Μάιο

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

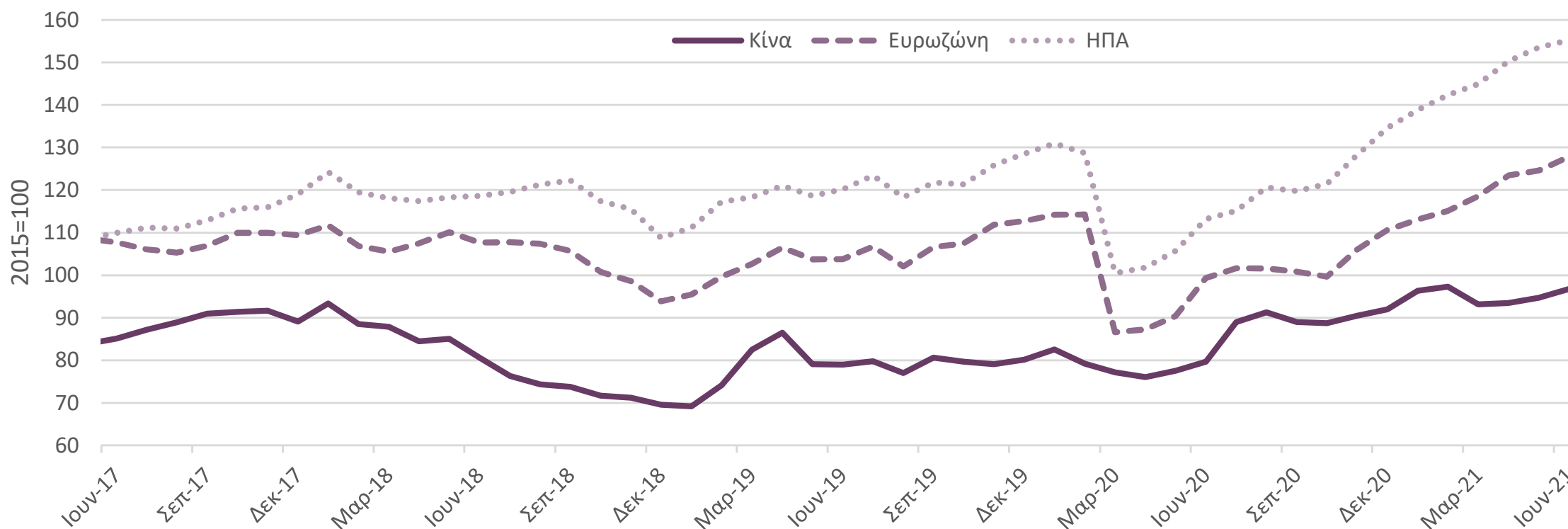

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 05/2021

Συνεχίζονται οι ανοδικές τάσεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Άνοδος στις κεφαλαιαγορές τον Ιούνιο σε ΗΠΑ (+1,1%), Ευρωζώνη (+2,6%) και Κίνα (+2,2%)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

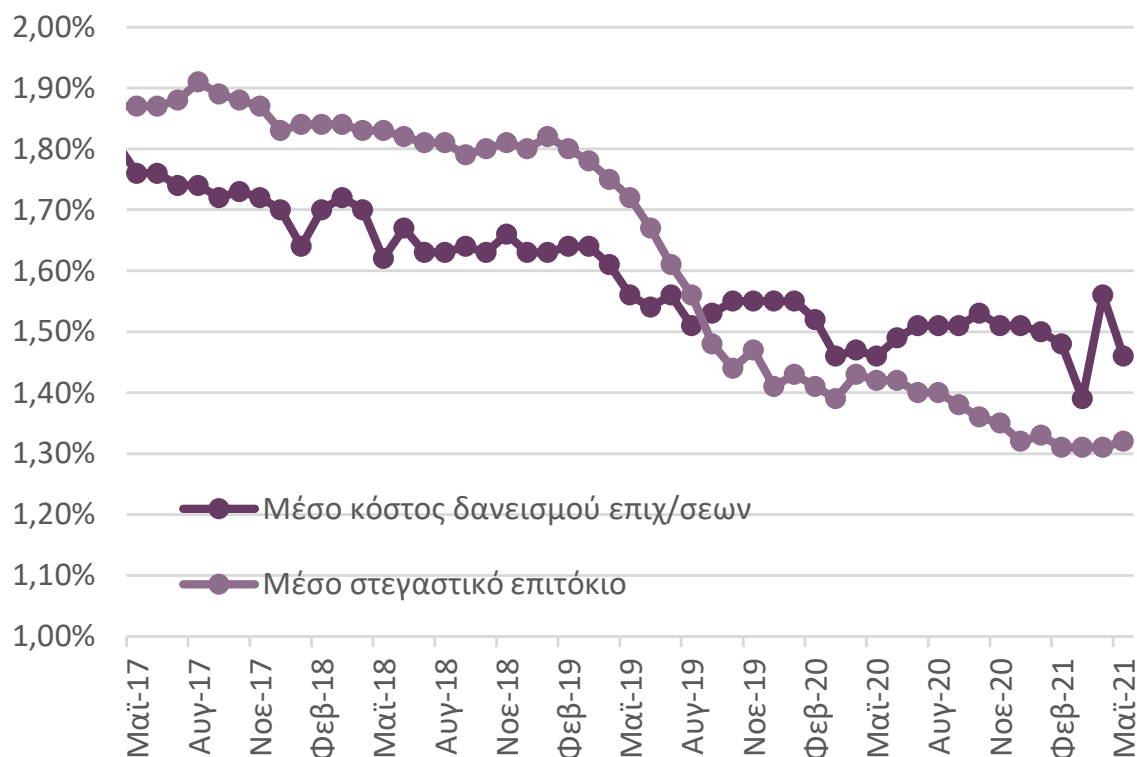
Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 06/2021

Χαμηλά παραμένει το κόστος χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη. Μείωση αποδόσεων 10-ετών ομολόγων

Το κόστος δανεισμού μειώνεται τον Μάιο για τις επιχειρήσεις μετά από άνοδο τον προηγούμενο μήνα, ενώ μικρή άνοδος σημειώνεται στα στεγαστικά στην Ευρωζώνη

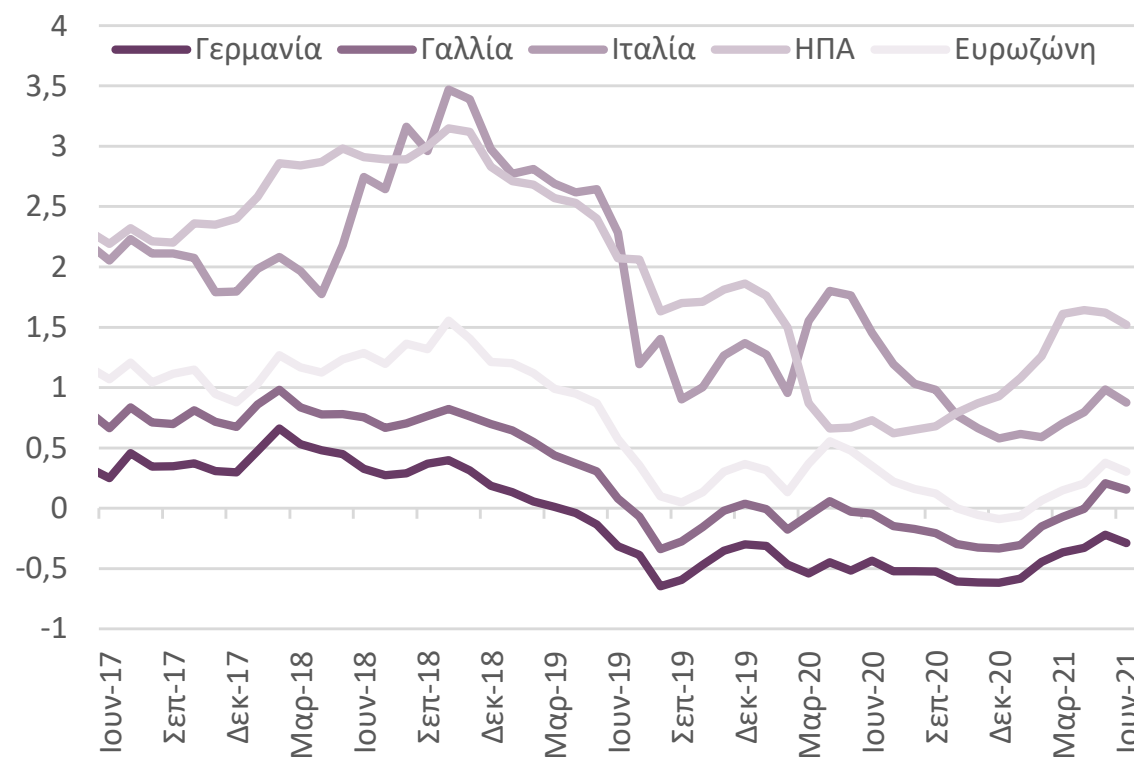
Κάμψη καταγράφουν οι αποδόσεις των 10-ετών κρατικών ομολόγων τον Ιούνιο σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 05/2021

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγή: ΟΟΣΑ και ΕΚΤ, έως 06/2021

Σύνοψη – Διεθνές Περιβάλλον

- Το **οικονομικό κλίμα** συνεχίζει να βελτιώνεται στην Ευρωζώνη τον Ιούνιο.
- Το **διεθνές εμπόριο** έχει ανακάμψει σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.
- Άνοδος στην τιμή του **πετρελαίου** τον Ιούνιο, συνέχεια ανόδου στα υπόλοιπα εμπορεύματα (πλην καυσίμων) και στην τιμή του **χρυσού**.
- Το **ευρώ** σημείωσε πτώση τον Ιούνιο σε σχέση με το δολάριο.
- Το **κόστος κεφαλαίου** παραμένει χαμηλό για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά στην Ευρωζώνη. Πτώση σημειώνουν οι αποδόσεις των 10-ετών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.
- Οι **χρηματαγορές** συνέχισαν την έντονα ανοδική τους πορεία σε ΗΠΑ, Ευρώπη και Κίνα.

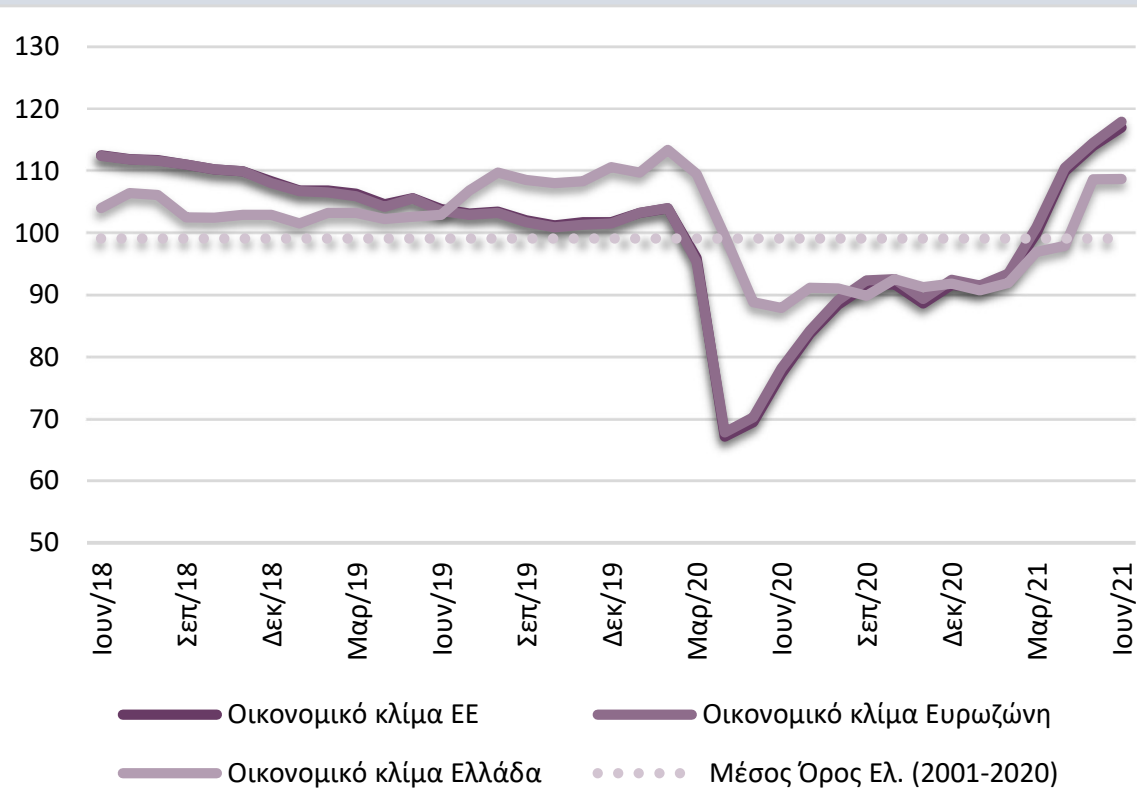
4. Οικονομικό κλίμα

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

*«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες
αβεβαιότητας»*

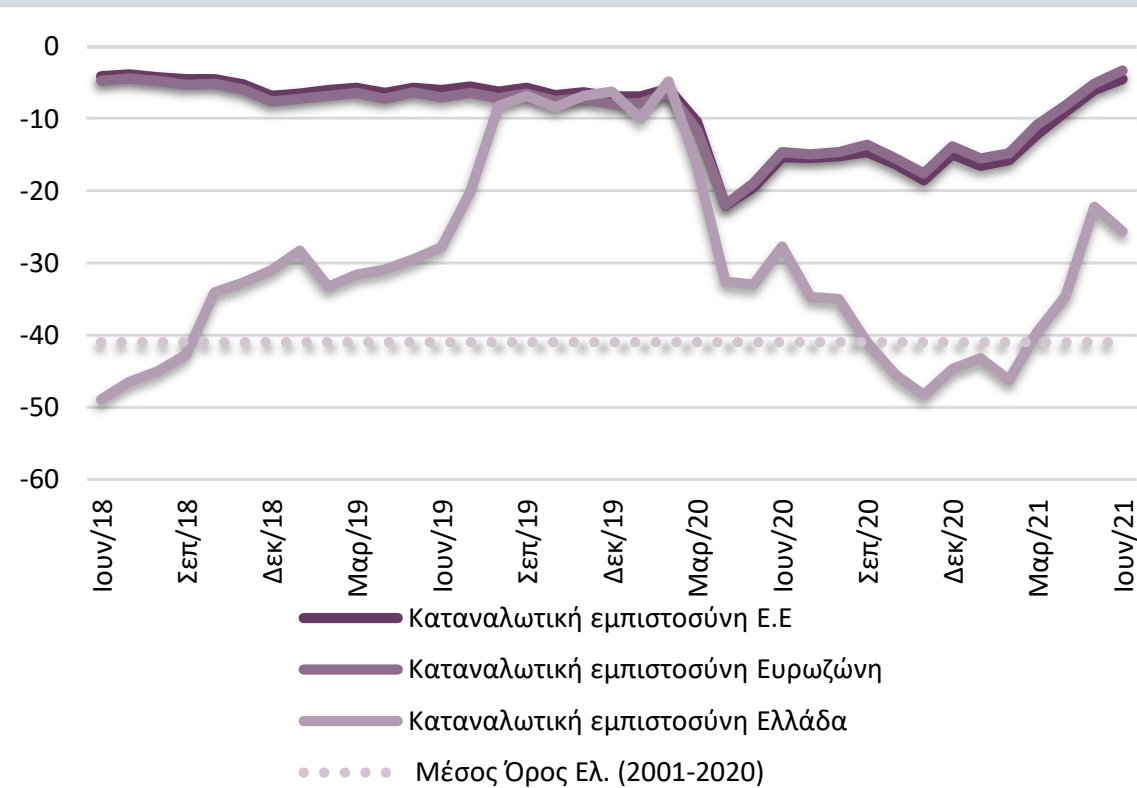
Οριακή βελτίωση οικονομικού κλίματος και μικρή υποχώρηση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Έντονη βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς πλην Βιομηχανίας...

Ο δείκτης **Οικονομικού Κλίματος** ενισχύθηκε οριακά τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις 108,7 μονάδες, έναντι 108,6 μονάδων τον προηγούμενο μήνα και 87,9 μονάδων πριν ένα χρόνο.

...και υποχώρηση καταναλωτικής εμπιστοσύνης, από επιδείνωση προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας, αλλά και των ίδιων

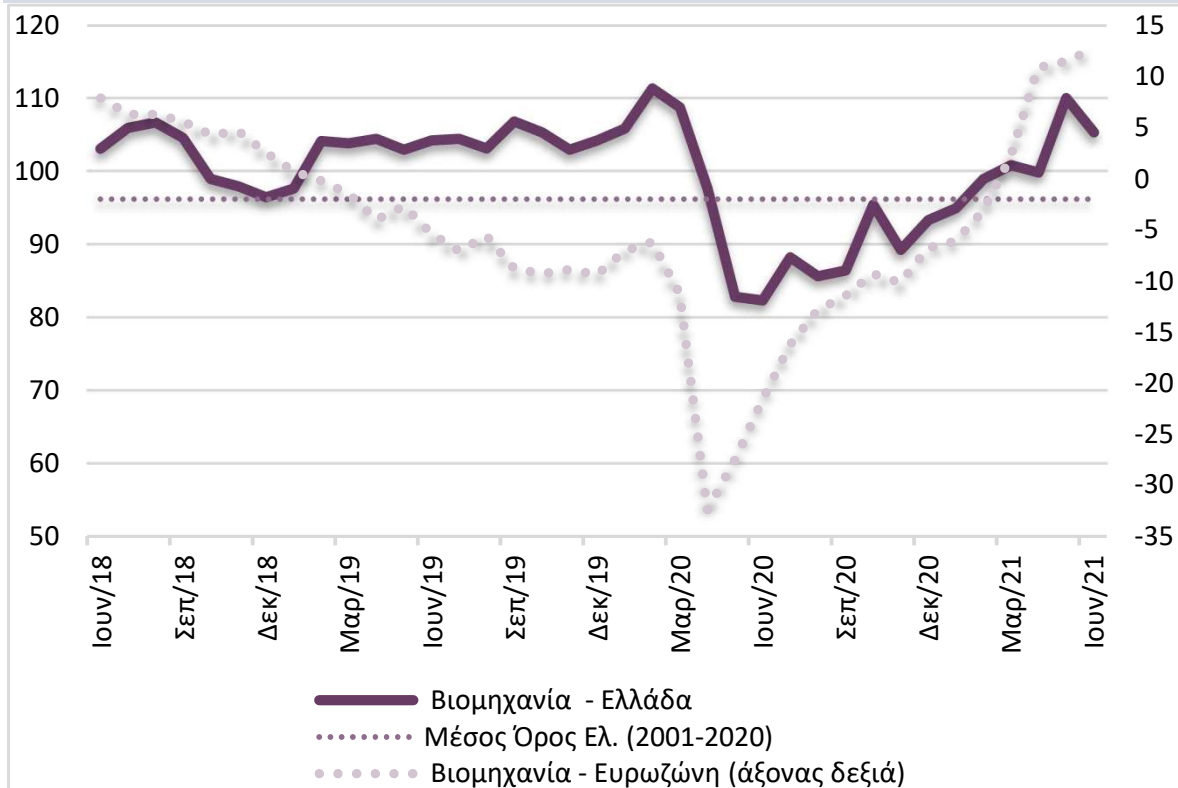

Ο δείκτης **Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** κατέγραψε μικρή υποχώρηση τον Ιούνιο και διαμορφώθηκε στις -25,6 από -22,2 μονάδες τον Μάιο, επίπεδο οριακά υψηλότερο σε σχέση με πριν ένα χρόνο (-27,7 μονάδες).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 6/2021

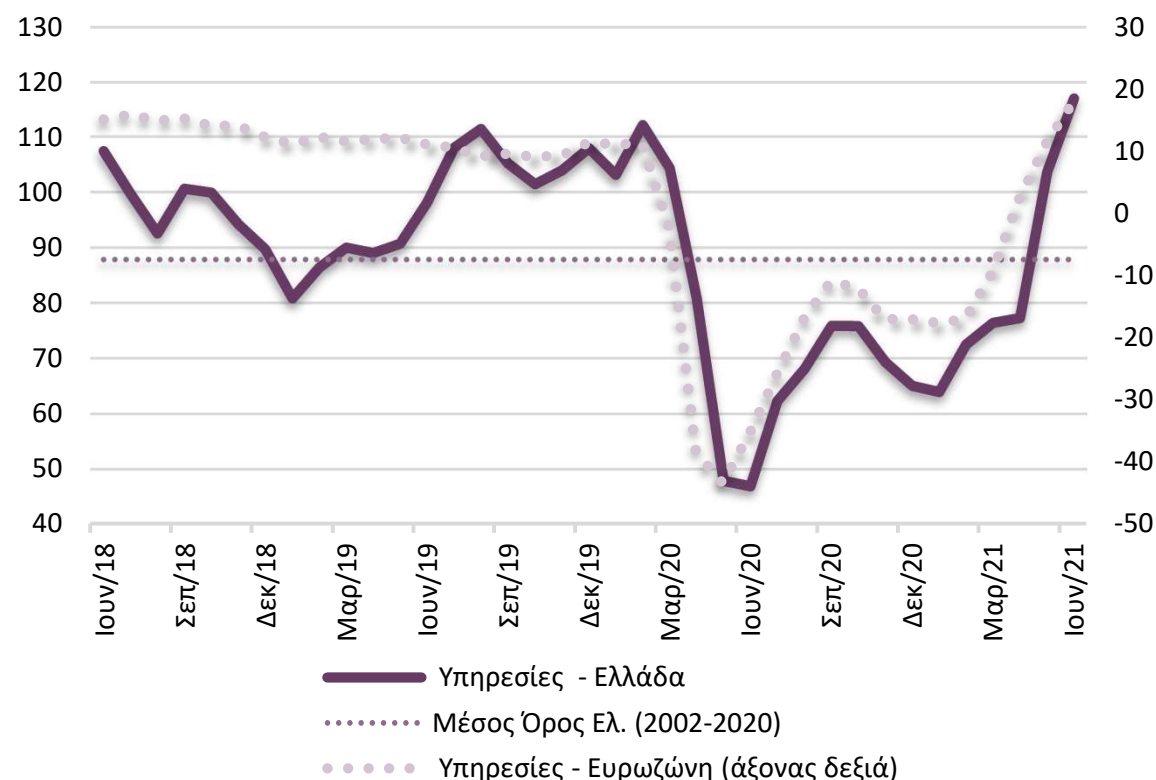
Μικρή επιδείνωση επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία και ισχυρή βελτίωση στις Υπηρεσίες

Υποχώρηση προσδοκιών στη Βιομηχανία, λόγω εξασθένησης των προβλέψεων για την παραγωγή

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** υποχώρησε ήπια τον Ιούνιο στις 105,3 (από 110,0 τον Μάιο) μονάδες, επίπεδο πολύ υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (82,3 μον.).

Σημαντική βελτίωση προσδοκιών στις Υπηρεσίες, από έντονη αισιοδοξία για τη ζήτηση της τρέχουσας αλλά και της επόμενης περιόδου

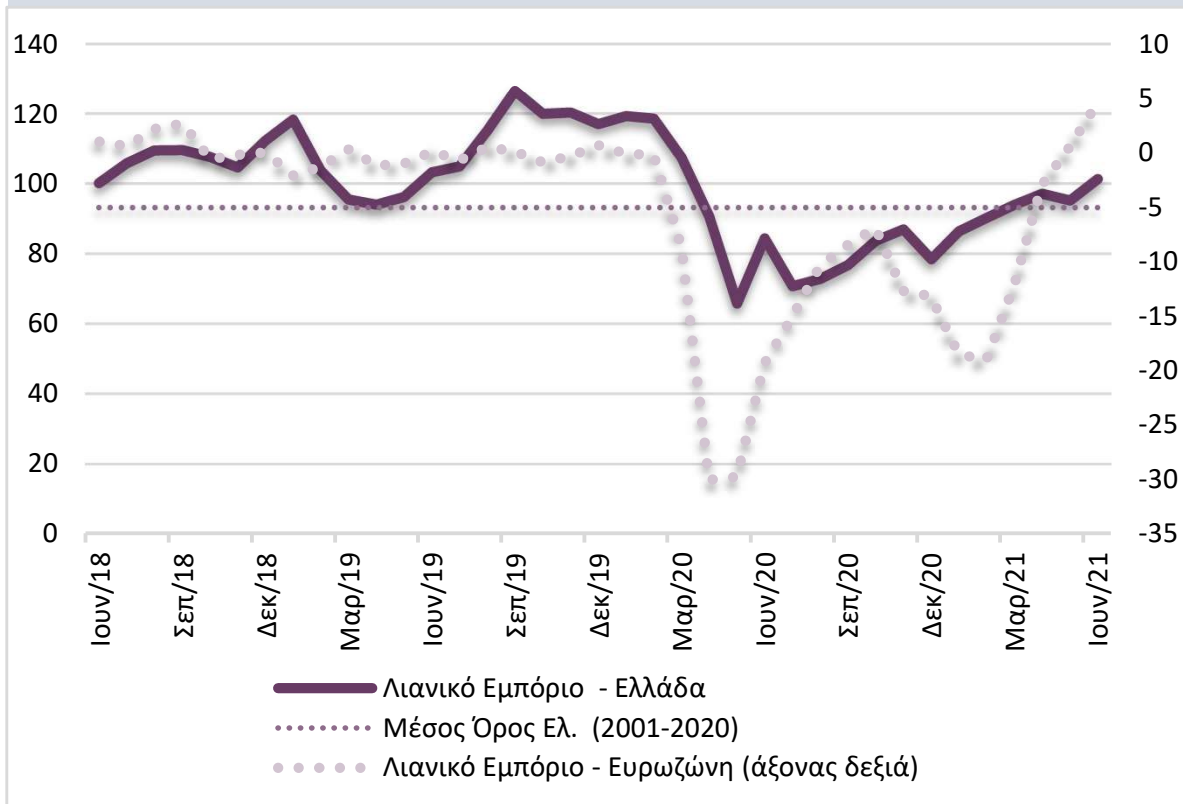

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** παρουσίασε σημαντική ενίσχυση τον Ιούνιο, στις 116,9 (από 103,6 τον Μάιο) μονάδες, έντονα υψηλότερα από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδο (46,9 μον.).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 6/2021

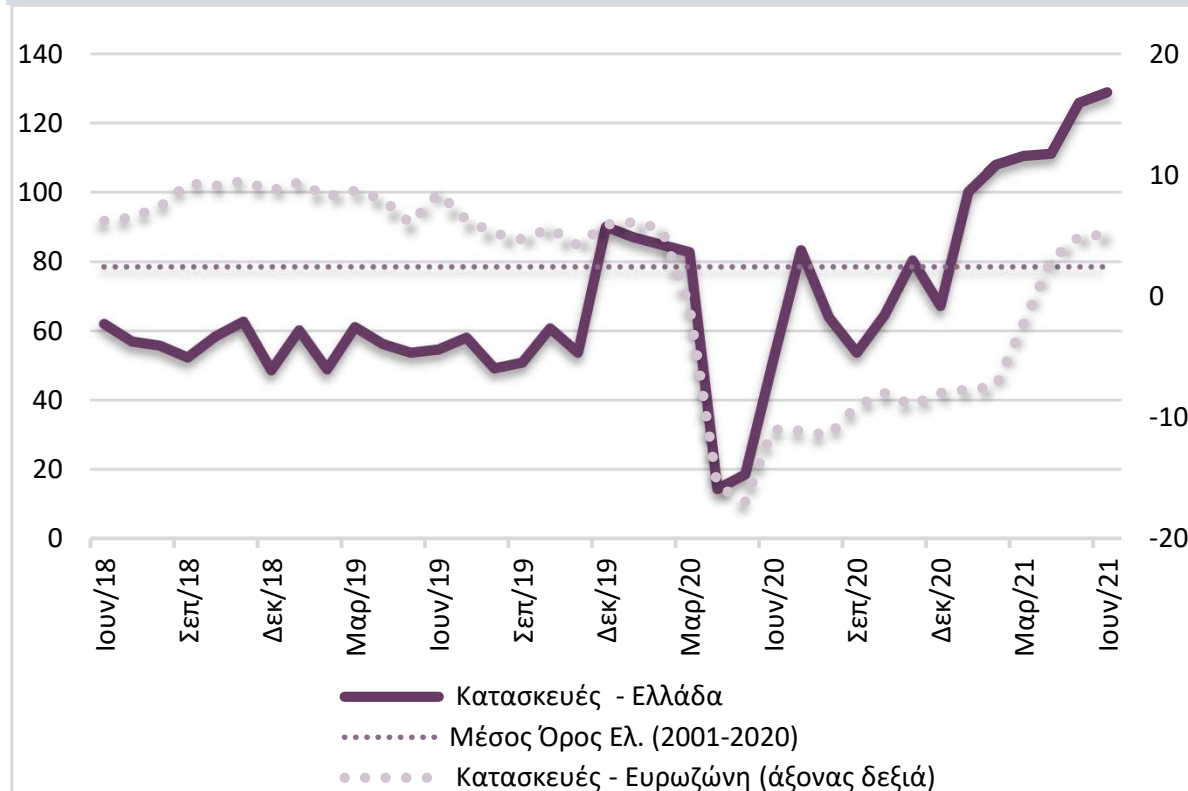
Μικρή ενίσχυση στο Λιανικό εμπόριο και στις Κατασκευές

Μικρή ενίσχυση προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο, λόγω πιο αισιόδοξων προβλέψεων για τις πωλήσεων την τρέχουσα περίοδο

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύεται ήπια τον Ιούνιο στις 101,3 (από 95,2) μονάδες, έναντι μόλις 84,4 μονάδων πριν ένα χρόνο

Μικρή βελτίωση των προσδοκιών, προερχόμενη αποκλειστικά από τις Ιδιωτικές Κατασκευές

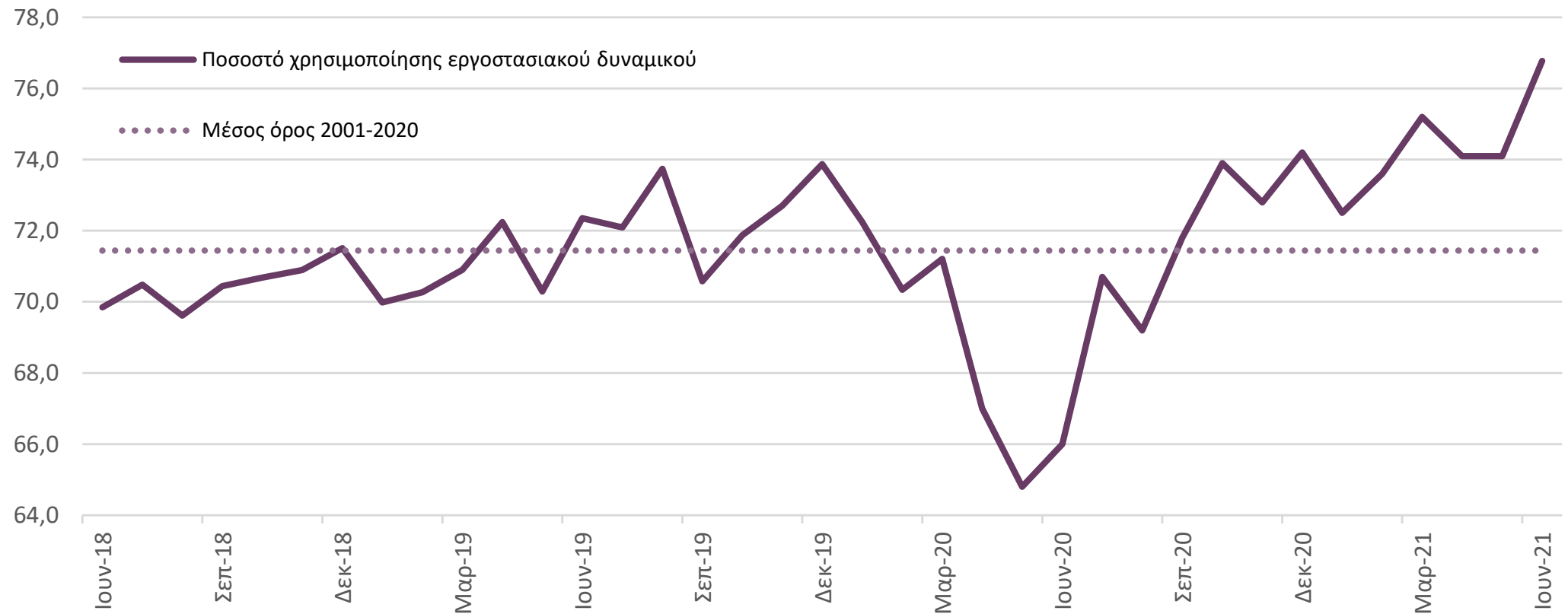

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** ενισχύθηκε ήπια τον Ιούνιο, στις 128,9 μονάδες (από 125,8 μον. τον Μάιο), σημειώνοντας κατακόρυφη άνοδο από πέρυσι (51,5 μονάδες).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 6/2021

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας ξεπέρασε το μέγιστο της τελευταίας τριετίας

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για ένατο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο, ξεπερνώντας κατά πολύ το μέγιστο επίπεδο της τελευταίας τριετίας

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 6/2021

Σύνοψη – Οικονομικό κλίμα

- Ο δείκτης **Οικονομικού Κλίματος** σημείωσε οριακή βελτίωση **τον Ιούνιο** και διαμορφώθηκε αισθητά υψηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (+20,8 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Ιούνιο 2020).
- Ανοδικές τάσεις στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, καθώς ενισχύθηκαν σε όλους τους κλάδους, πλην της μικρής υποχώρησης στη Βιομηχανία.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε μικρή υποχώρηση, υπερτερώντας ήπια σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (+2,1 μονάδες του δείκτη έναντι του Ιουνίου 2020).
- Η αξιοποίηση του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας** διατηρήθηκε υψηλά, ξεπερνώντας το μέγιστο επίπεδο της πρόσφατης τριετίας.

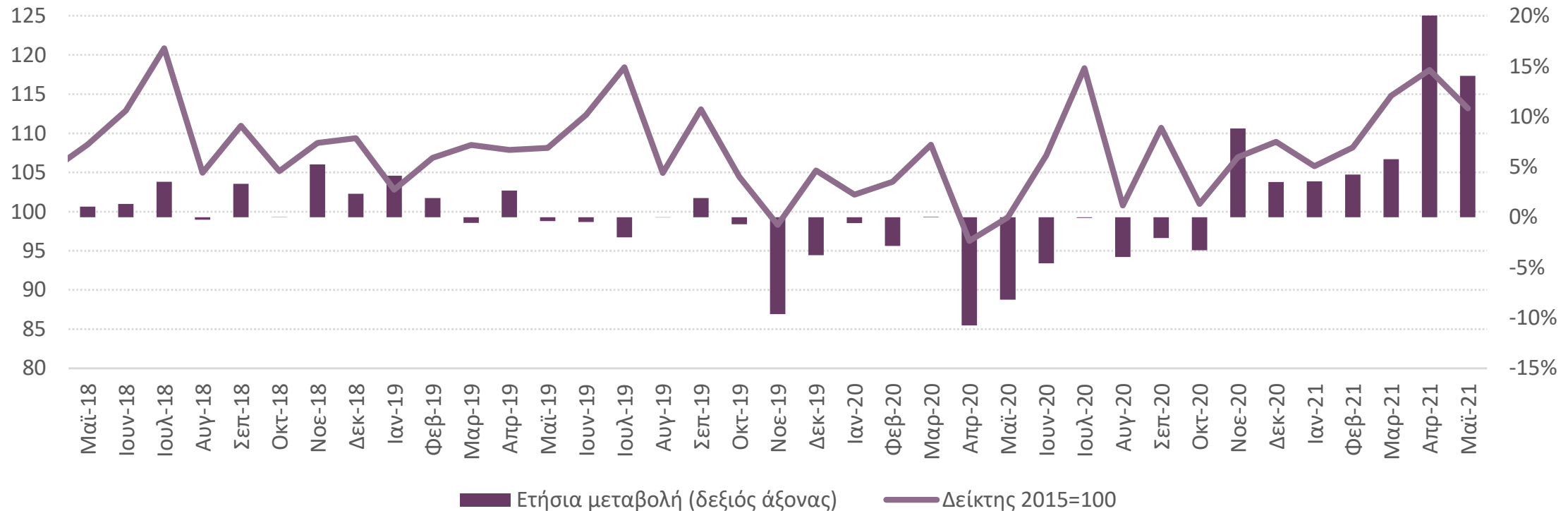
5. Βραχυπρόθεσμοι δείκτες δραστηριότητας

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες αβεβαιότητας»

Συνεχίζεται η έντονη ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής τον Μάιο, +14,0% σε σχέση με πέρυσι. Άνοδος 9,8% στο πεντάμηνο του 2021.

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

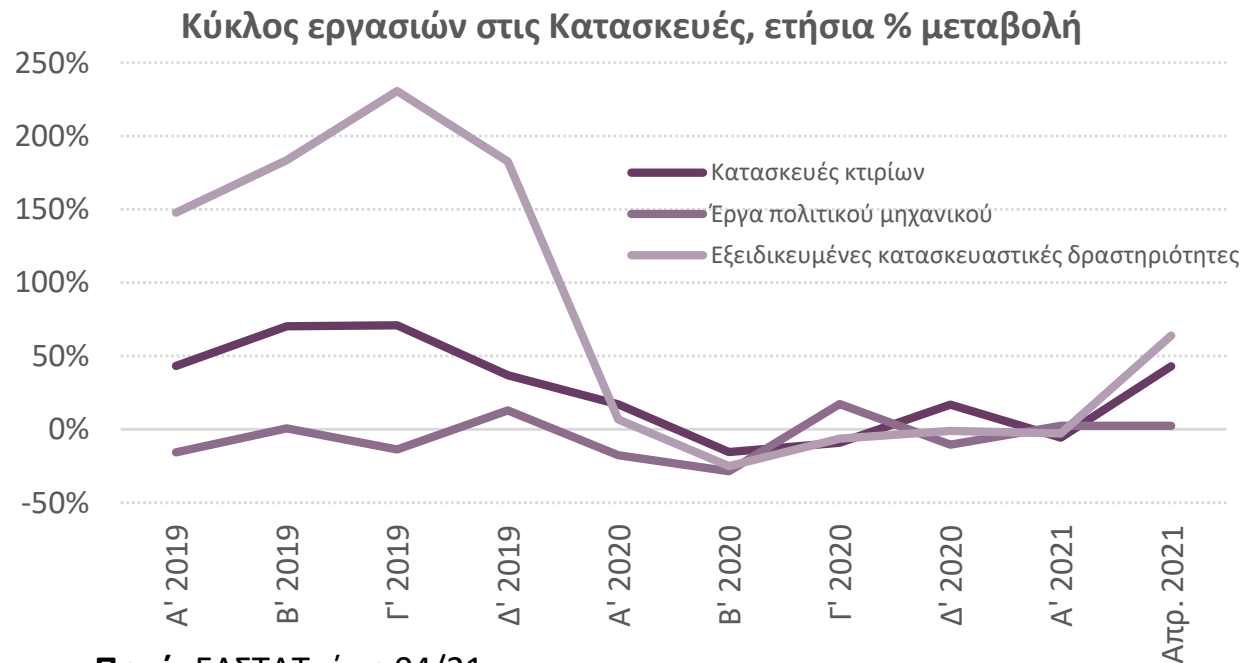
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 5/2021

Ενίσχυση παραγωγής σε όλους τους βασικούς κλάδους της βιομηχανίας. Ειδικότερα, Μεταποίηση (+14,4%), Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος (+15,9%), Ορυχεία – Λατομεία (+8,1%), Παροχή Νερού (+1,6%).

Σε κλάδους υψηλής σημασίας για την οικονομία σημειώθηκε αύξηση στα Φάρμακα (+8,5% κατόπιν +12,0% πέρυσι), στα Βασικά Μέταλλα (+7,5% αντί -13,5%) και στα Τρόφιμα (+9,0% αντί -9,9% το 2020).

Ισχυρή ανάκαμψη στο Λιανικό Εμπόριο τον Απρίλιο - Ενίσχυση της δραστηριότητας και στις Κατασκευές

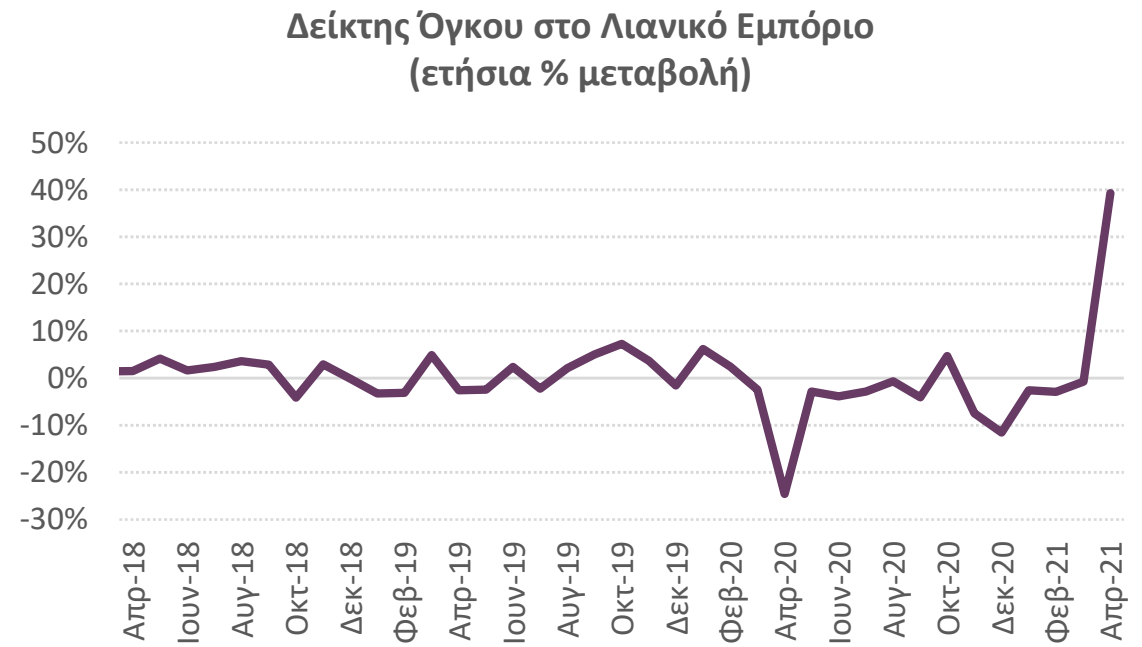
Βελτίωση σε όλους υπο-κλάδους των Κατασκευών τον Απρίλιο του 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 04/21

Στους επιμέρους δείκτες οι Κατασκευές Κτηρίων βελτιώθηκαν κατά 43,0%, οι Εξειδικευμένες Κατασκευαστικές Δραστηριότητες κατά 63,9%. Ηπιότερη βελτίωση στα έργα Πολιτικού Μηχανικού (+2,6%).

Αύξηση του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Απρίλιο κατά 39,3% αντί απωλειών - 24,6% πέρυσι

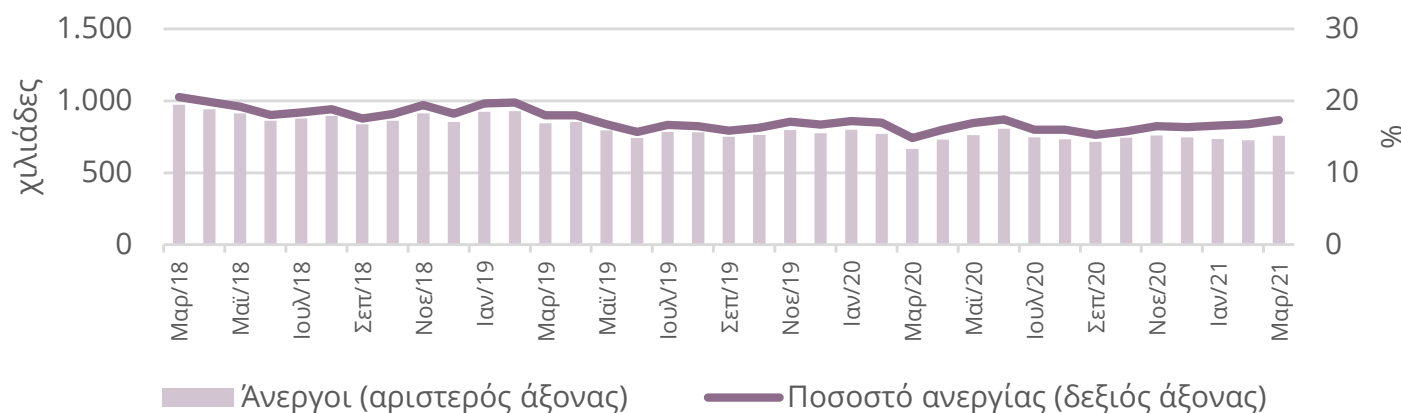

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 04/21

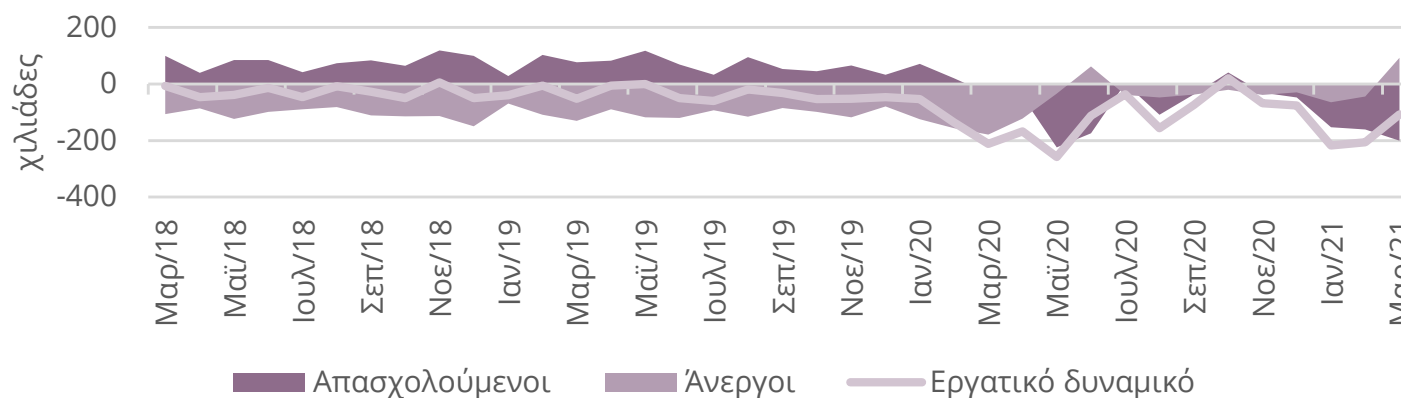
Αύξηση στην Ένδυση – Υπόδηση (+72,0%), στα Βιβλία – Χαρτικά (+30,5%), στα Έπιπλα – Ηλεκτρικά Είδη (+28,0%) και στα Τρόφιμα – Ποτά – Καπνό (+18,9%). Ηπιότερη αύξηση σε Καύσιμα (+3,0%) και στα Supermarkets (+2,9%). Μείωση των πωλήσεων στα Πολυκαταστήματα (-3,4%) και στα Φάρμακα (-2,5%)

Αύξηση της ανεργίας το Μάρτιο του 2021 ύστερα από 8 συνεχόμενους μήνες μείωσης

Ποσοστό ανεργίας και αριθμός ανέργων στην Ελλάδα

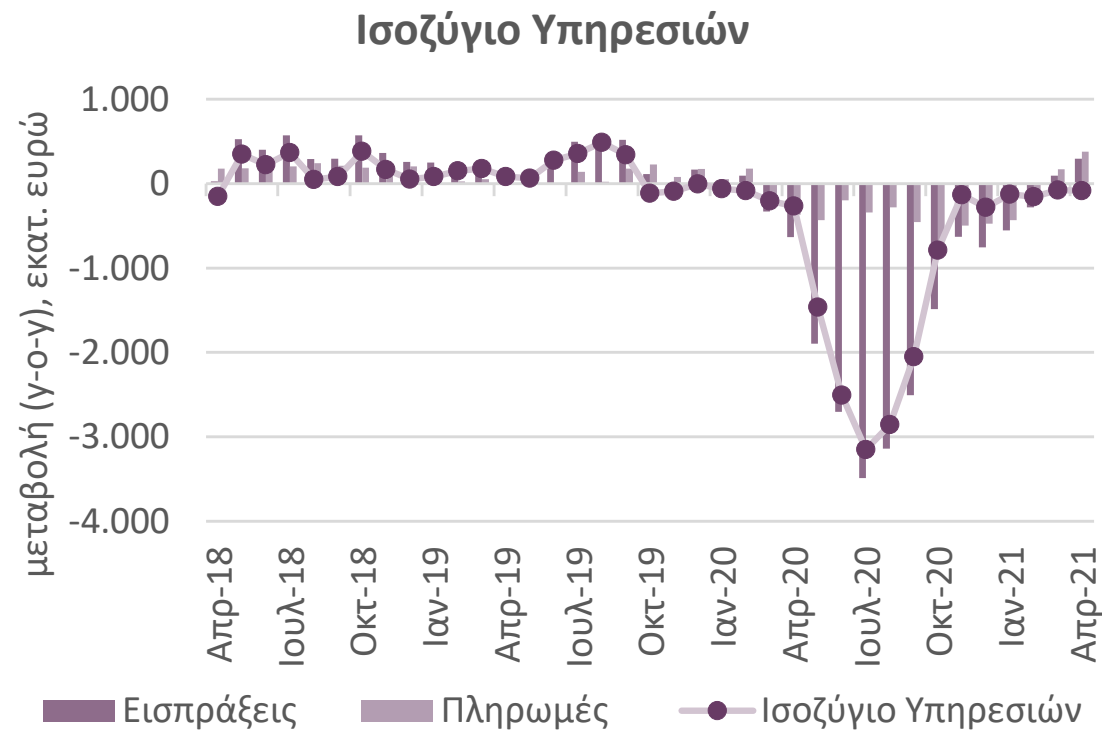
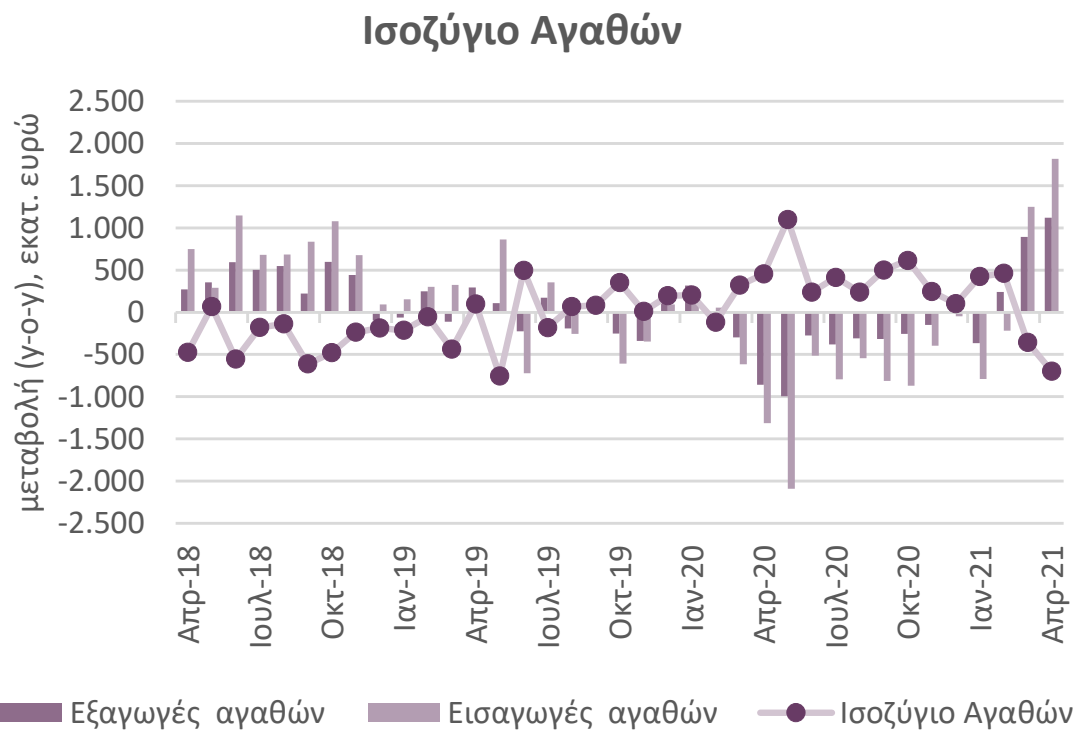
Ετήσια μεταβολή στον αριθμό των απασχολούμενων, ανέργων και του εργατικού δυναμικού

- Τον Μάρτιο του 2021 το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 17,3% από 14,9% ένα έτος νωρίτερα (+2,4 ποσοστιαίες μονάδες).
- Ο αριθμός των ανέργων τον Μάρτιο του 2021 παρουσιάζεται αυξημένος κατά 92,6 χιλ. άτομα ή κατά 13,9% (στους 758,0 χιλ. από τους 665,4 χιλ. το Μάρτιο 2020).
- Συγκριτικά με τον Φεβρουάριο του 2021 το ποσοστό ανεργίας παρουσιάζεται αυξημένο κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες (16,7% στον 02/2021) ενώ ο αριθμός των ανέργων κατά 30,7 χιλ. άτομα (727,3 χιλ. τον 02/2021).
- Στο σύνολο του α' τριμ. του τρέχοντος έτους το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 16,9% από 16,3% το αντίστοιχο τρίμηνο πέρυσι. Όμως, ο αριθμός των ανέργων παρουσιάζει μείωση κατά 5,3 χιλ. άτομα ή κατά 0,7%, δηλαδή από τους 745,8 χιλ. το α' τρίμ. 2020 στους 740,5 χιλ. το α' τρίμ. 2021.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 3/2021

Επέκταση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών και μικρή συρρίκνωση στο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών τον Απρίλιο

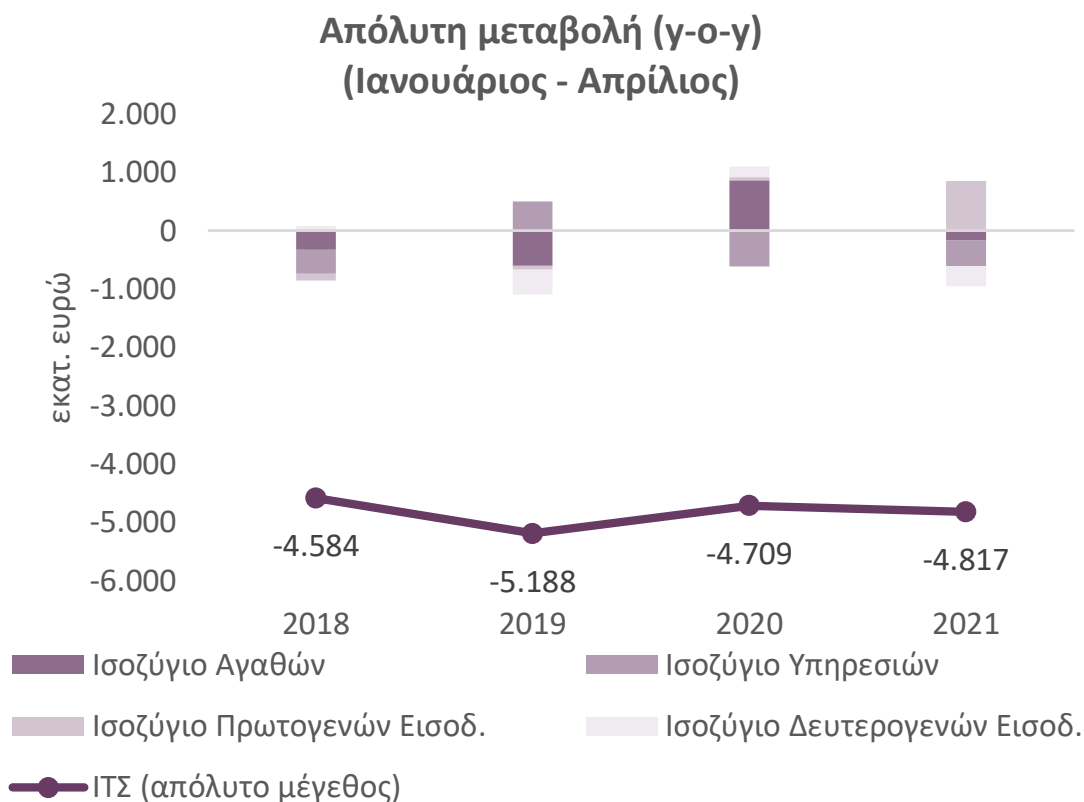
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 04/2021

Ελλειμματικό το ισοζύγιο αγαθών τον Απρίλιο, στα €2,0 δισεκ., με σημαντικές αυξήσεις σε εξαγωγές και εισαγωγές. Ο εξαγωγές αυξήθηκαν κατά €1,1 δισεκ., και οι εισαγωγές κατά €1,8 δισεκ., με αξιοσημείωτη αύξηση των εξαγωγών και εισαγωγών λοιπών αγαθών (εκτός καυσίμων και πλοίων).

Πολύ χαμηλό το πλεόνασμα Υπηρεσιών τον Απρίλιο με εξασθένηση κατά €84 εκατ., λόγω της μεγαλύτερης αύξησης των πληρωμών κατά €380 εκατ. έναντι των εισπράξεων κατά €295 εκατ. Η αύξηση στις τουριστικές εισπράξεις είναι αρκετά αναιμική (+€29 εκατ.), ενώ μεγαλύτερη ενίσχυση σημειώθηκε στις μεταφορικές υπηρεσίες (+€163,7 εκατ.)

Μικρή αύξηση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) στο πρώτο τετράμηνο του 2021 κατά €107 εκατ.

Επιδείνωση στα ισοζύγια αγαθών, υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων, με σημαντικό αντίβαρο από το ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων στο πρώτο τετράμηνο του 2021

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 04/2021

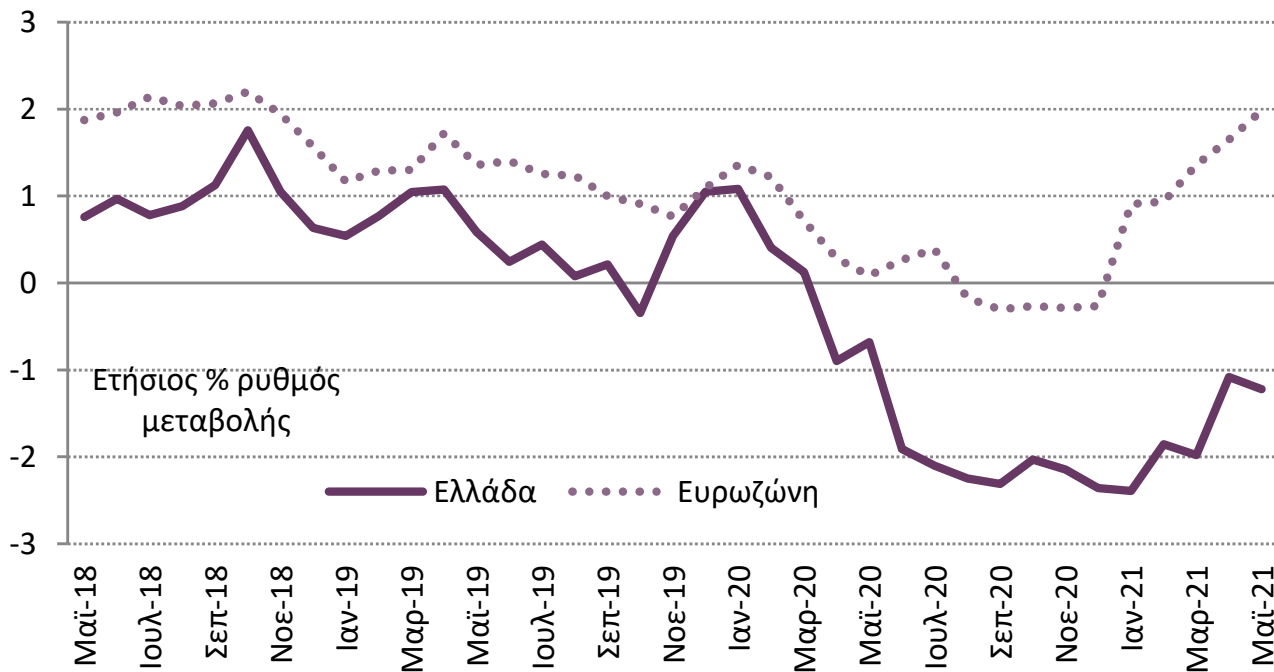
Απρίλιος 2021: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €2,1 δισεκ., έναντι ελλείμματος €1,1 δισεκ. το 2020

Ιανουάριος – Απρίλιος 2021: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €4,8 δισεκ., έναντι ελλείμματος €4,7 δισεκ. το 2020

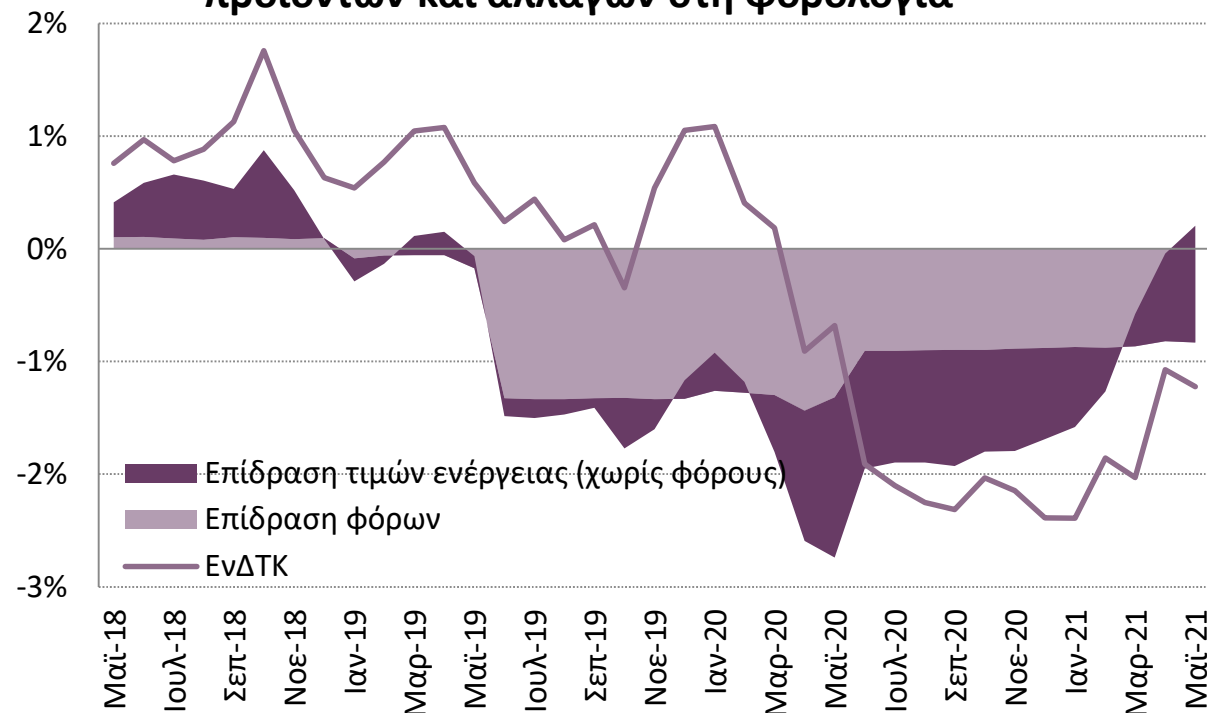
- Αύξηση στο έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών κατά €170 εκατ., με σημαντική αύξηση εξαγωγών (+€1,9 δισεκ.) και εισαγωγών (+€2,1 δισεκ, καθώς εκτός από την αύξηση των εξαγωγών καυσίμων καταγράφηκε ενίσχυση και στα λοιπά αγαθά (Φάρμακα, Βασικά Μέταλλα, Αγροτικά Προϊόντα, Τρόφιμα).
- Το πλεόνασμα υπηρεσιών συρρικνώθηκε κατά €440 εκατ. έναντι του 2020, με την πτώση να οφείλεται αποκλειστικά στη μείωση των εισπράξεων, καθώς οι πληρωμές παρέμειναν σχεδόν σταθερές. διπλάσια πτώση εισπράξεων έναντι πληρωμών. Οι τουριστικές εισπράξεις είναι κατά 80% μειωμένες.
- Σημαντική ενίσχυση του πλεονάσματος κατά €848 εκατ. στα πρωτογενή εισοδήματα, με αύξηση εισπράξεων και μείωση πληρωμών, ενώ επιδείνωση κατά €345 εκατ. καταγράφηκε στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων.

Οριακά ενισχυμένος ο αντιπληθωρισμός τον Μάιο, θετική και με περαιτέρω αύξηση η μεταβολή τιμών στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 05/2021

Ελλάδα: Οριακή άνοδος του αντιπληθωρισμού τον Μάιο (-1,2%) από -1,1% τον Απρίλιο. Η ήπια ενίσχυση του οφείλεται κυρίως στην ενίσχυση της αρνητικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης. Αρνητικός ρυθμός μεταβολής για τον ΕνΔΤΚ στην περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου, -1,7% από σταθερότητα ένα χρόνο πριν.

- Βασικός παράγοντας του αντιπληθωρισμού η υποτονική ζήτηση των νοικοκυριών (-1,4%). Αμετάβλητες τον Μάιο οι πτωτικές πιέσεις από τους έμμεσους φόρους (έκπτωση ΦΠΑ στα ΜΜΜ και στον τουρισμό), στο 0,8%. Ενίσχυση της θετικής επίδρασης των ενεργειακών αγαθών, στο 1,0% από 0,8%.

Ευρωζώνη: Νέα ενίσχυση του πληθωρισμού τον Μάιο, στο 2,0% από 1,7% ένα μήνα πριν.

Σύνοψη – Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

- Συνεχίζεται η έντονη ενίσχυση της **Βιομηχανικής Παραγωγής** τον Μάιο, +14,0% σε σχέση με πέρυσι.
- Ισχυρή ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Απρίλιο, κατά 39%, η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση που καταγράφηκε σε ένα μήνα από το 2000. Επίσης, καταγράφηκε βελτίωση σε όλους υπο-κλάδους των **Κατασκευών**.
- Αύξηση της **ανεργίας** τον **Μάρτιο** σε σχέση με πριν ένα χρόνο, η πρώτη μετά από 8 μήνες συνεχούς πτώσης. Προήλθε κυρίως από μείωση των απασχολούμενων και του μη ενεργού πληθυσμού και λιγότερο από αύξηση των ανέργων.
- Στον **εξωτερικό τομέα**, το έλλειμμα στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) διευρύνθηκε τον Απρίλιο του 2021, στα €2,1 δισεκ. έναντι €1,1 δισεκ. το 2020, με επιδείνωση σε όλα τα ισοζύγια εκτός από τα πρωτογενή εισοδήματα.
- Ελλειμματικό το ισοζύγιο αγαθών τον Απρίλιο, στα €2,0 δισεκ., με σημαντικές αυξήσεις σε εξαγωγές και εισαγωγές.
- Το **πλεόνασμα υπηρεσιών** συρρικνώθηκε στα €302 εκατ. τον Απρίλιο λόγω μεγαλύτερης αύξησης των πληρωμών έναντι των εισπράξεων
- Οριακά ενισχυμένος ο **αντιπληθωρισμός** τον Μάιο, κυρίως από ενίσχυση της αρνητικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης.

6. Δημοσιονομικά

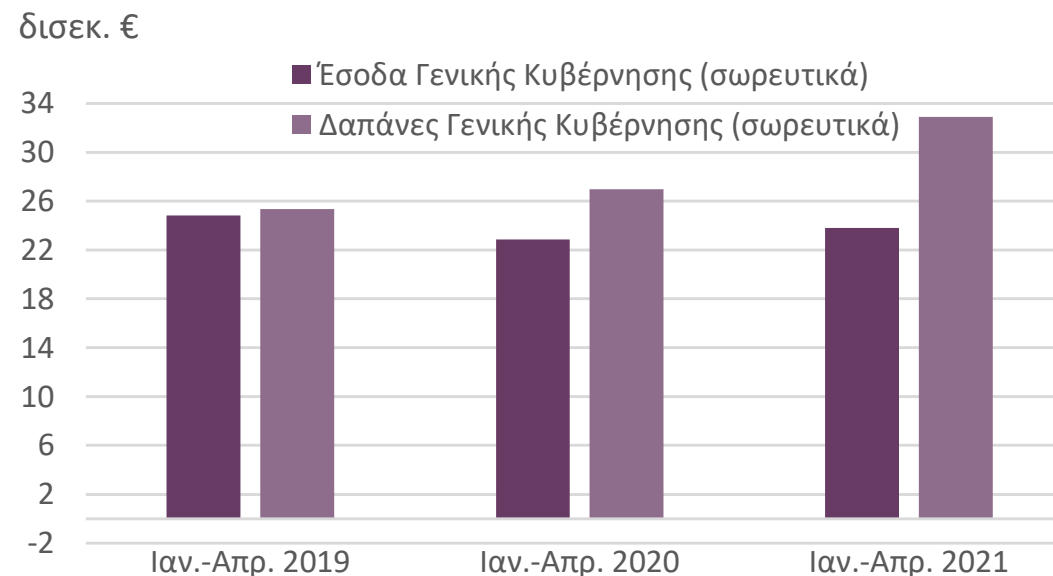
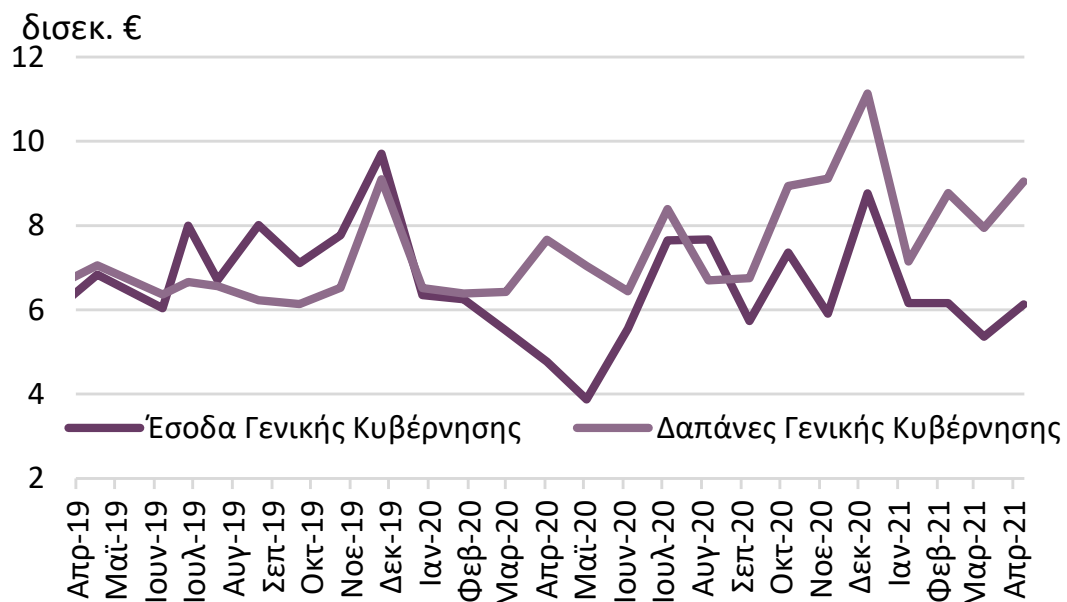
ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες αβεβαιότητας»

Νέα ισχυρή ετήσια διεύρυνση δαπανών τον Απρίλιο σε σχέση με πέρυσι, αλλά μεγαλύτερη ποσοστιαία άνοδος των εσόδων.

Περισσότερες δαπάνες τον Απρίλιο σε σχέση με ένα χρόνο πριν, κατά 18,0%. Αναλογικά μεγαλύτερη ενίσχυση των εσόδων (+28,5%), από χαμηλή βάση λόγω του πρώτου lockdown.

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 4/2021

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

Υψηλότερες δαπάνες τον Απρίλιο κατά €1,38 δισεκ., κυρίως από περισσότερες έκτακτες μεταβιβάσεις λόγω κορωνοϊού (+€1,03 δισεκ.) και αγορές παγίων (+€535 εκατ.), που ως επί το πλείστον αφορούν σε αμυντικούς σκοπούς

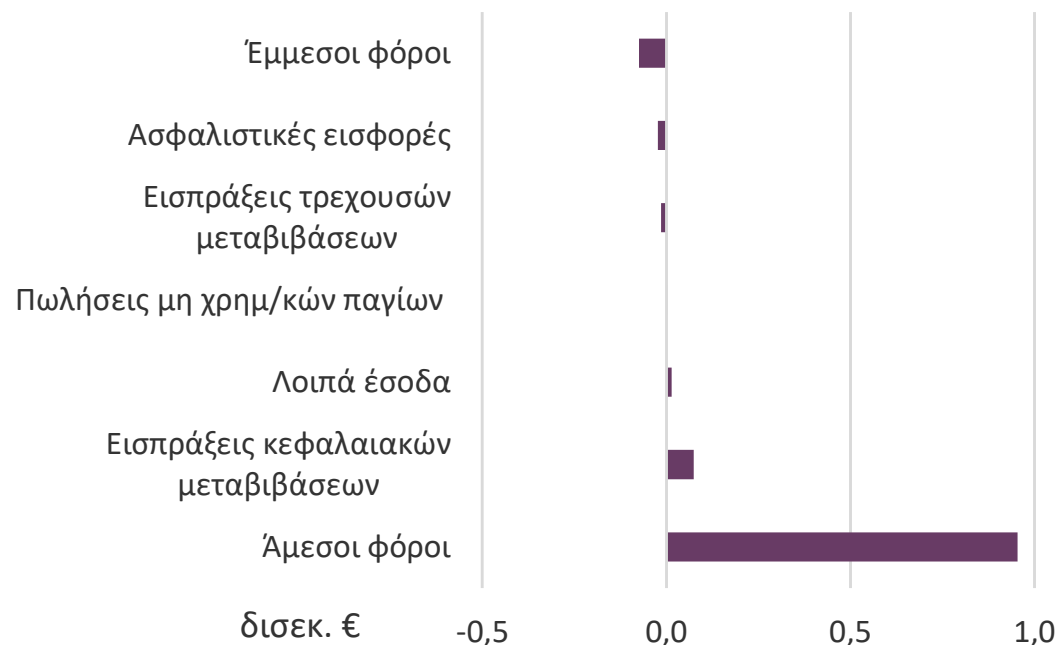
Ιδιαίτερα ισχυρή αύξηση εσόδων (+€1,36 δισεκ.), από περισσότερες εισπράξεις άμεσων φόρων (+€533 εκατ.) και τρεχουσών μεταβιβάσεων (+€473 εκατ.), καθώς και λόγω ανόδου στις ασφαλιστικές εισφορές (+€338 εκατ.)

Στο πρώτο τετράμηνο τα έσοδα ήταν €933,9 εκατ. περισσότερα (+4,1%) και οι δαπάνες διευρυμένες κατά €5,92 δισεκ. (+21,9%)

Μεγαλύτερο έλλειμμα στο πρώτο τετράμηνο του 2021 από περισσότερες πληρωμές μεταβιβάσεων και αγορές παγίων

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν.-Απρ. '21-'20)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν.-Απρ. '21-'20)

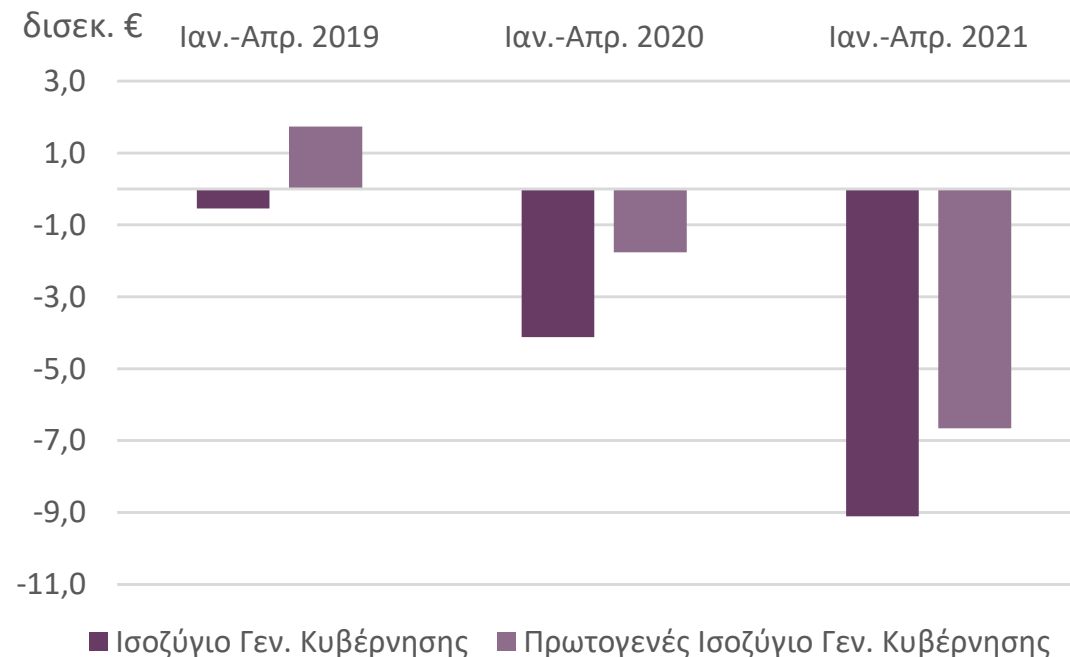
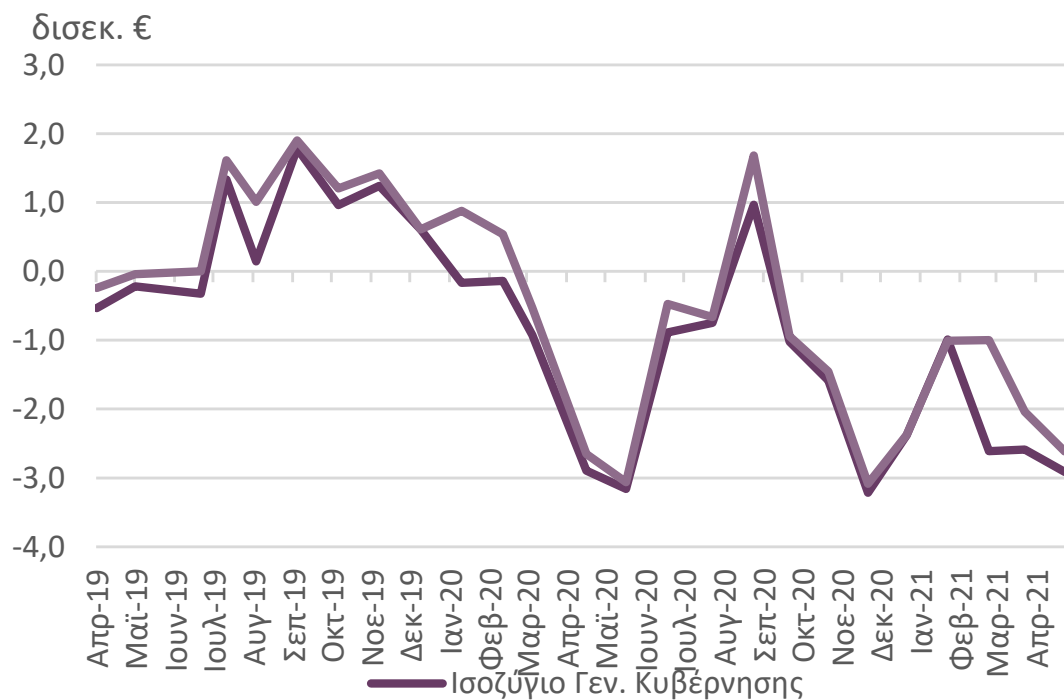
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 4/2021

Διεύρυνση δημοσίων εσόδων στο πρώτο τετράμηνο φέτος κατά €933,9 εκατ., από υψηλότερες εισπράξεις άμεσων φόρων (+€954,1 εκατ.)

Διεύρυνση δημοσίων δαπανών κατά €5,92 δισεκ. από υψηλότερες τρέχουσες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά (+€3,13 δισεκ.), αγορές παγίων, που αφορούν σε αμυντικές δαπάνες (+€1,41 δισεκ.) και κοινωνικές παροχές (+€712,3 εκατ.)

Οριακή βελτίωση πρωτογενούς δημοσ. ισοζυγίου τον Απρίλιο σε σχέση με πέρυσι, από περισσότερες πληρωμές τόκων

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 4/2021

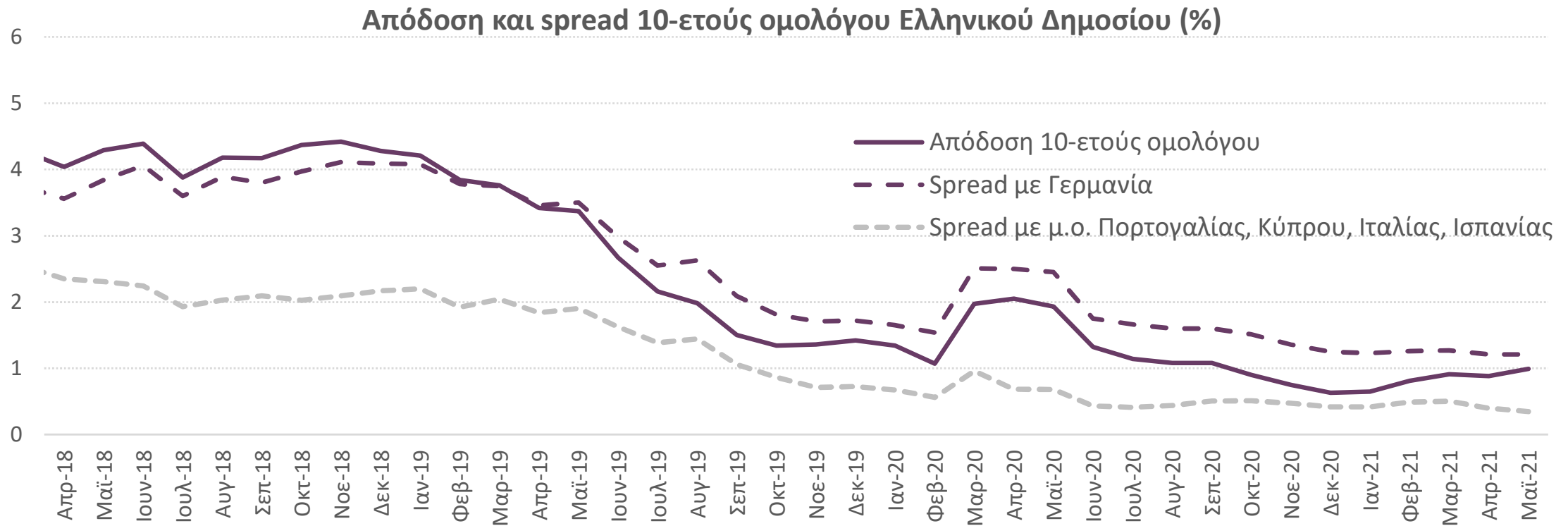
* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

Οριακή βελτίωση πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου κατά €36,2 εκατ. από τον Απρίλιο του 2020, σε έλλειμμα €2,62 δισεκ. Προήλθε από περισσότερες πληρωμές τόκων (+€56,4 εκατ.), που δεν περιλαμβάνονται στο πρωτογενές ισοζύγιο, αφού χωρίς αυτές η διεύρυνση των δαπανών υπερβαίνει εκείνη των εσόδων

Επιδείνωση Ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €20,2 εκατ., σε έλλειμμα €2,92 δισεκ.

Στο αρχικό τετράμηνο, πρωτογενές έλλειμμα €6,66 δισεκ., έναντι πρωτογενούς ελλείμματος €1,76 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων σημείωσε μικρή άνοδο τον Μάιο, στο επίπεδο του 0,99% για το 10-ετές

Η απόδοση παραμένει κοντά στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα των πρόσφατων μηνών, ενώ το spread του 10-ετούς ελληνικού ομολόγου έναντι του γερμανικού διατηρήθηκε στις 121 μονάδες βάσης.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 5/2021

Σύνοψη – Δημόσια Οικονομικά

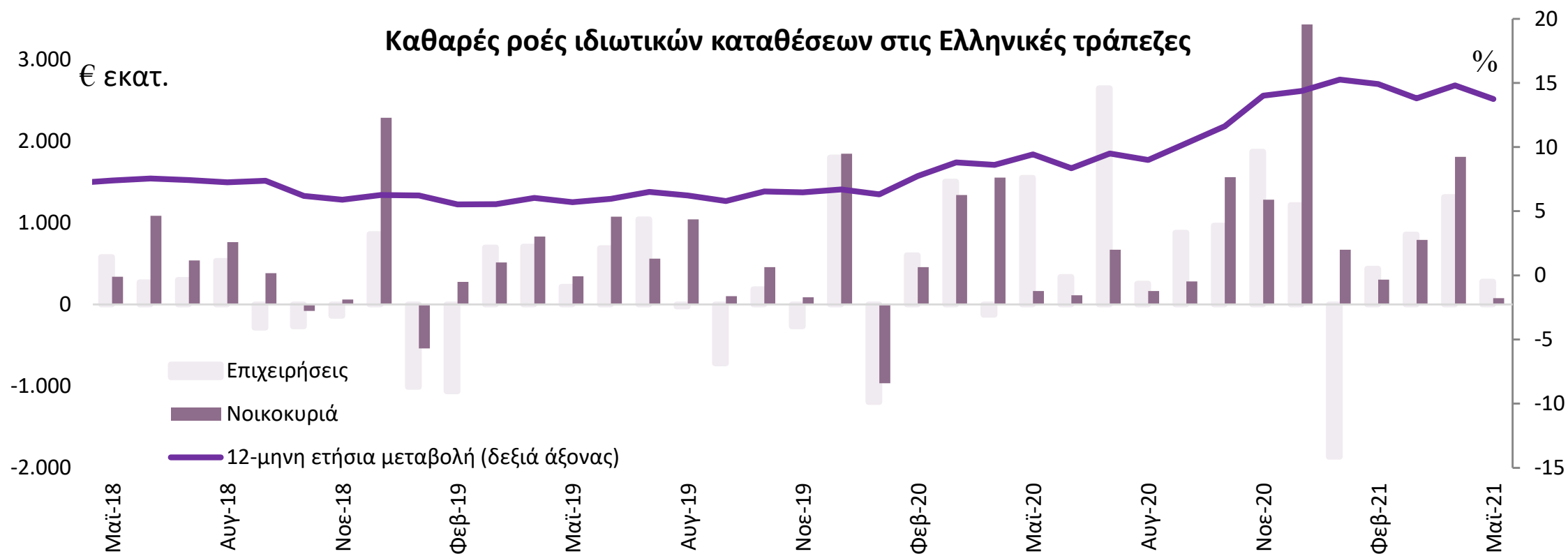
- **Οριακή επιδείνωση δημόσιων οικονομικών** τον Απρίλιο σε σχέση με πριν ένα χρόνο, **από τη νέα έντονη διεύρυνση δαπανών** (+18,0%), κυρίως από περισσότερες έκτακτες μεταβιβάσεις λόγω κορωνοϊού και αγορές παγίων. **Ιδιαίτερα ισχυρή αύξηση εσόδων** από πέρυσι (+28,5%), από περισσότερες εισπράξεις άμεσων φόρων και τρεχουσών μεταβιβάσεων, καθώς και από αύξηση εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές.
- Στην περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2021, τα **έσοδα** ήταν €933,9 εκατ. περισσότερα (+4,1%), από υψηλότερες εισπράξεις άμεσων φόρων (+€954,1 εκατ.).
- **Διεύρυνση δαπανών** κατά €5,92 δισεκ., κυρίως από υψηλότερες τρέχουσες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά (+€3,13 δισεκ.), αγορές παγίων, που αφορούν σε αμυντικές δαπάνες (+€1,41 δισεκ.) και κοινωνικές παροχές (+€712,3 εκατ.)
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης στο τετράμηνο Ιανουαρίου-Απριλίου κατά €6,66 δισεκ., έναντι πρωτογενούς ελλείμματος €1,76 δισεκ. πριν ένα χρόνο.
- Με μικρή άνοδο στο 0,99% η **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** τον Απρίλιο, ενώ το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών διατηρήθηκε στις 121 μονάδες βάσης.

7. Τραπεζικά

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες αβεβαιότητας»

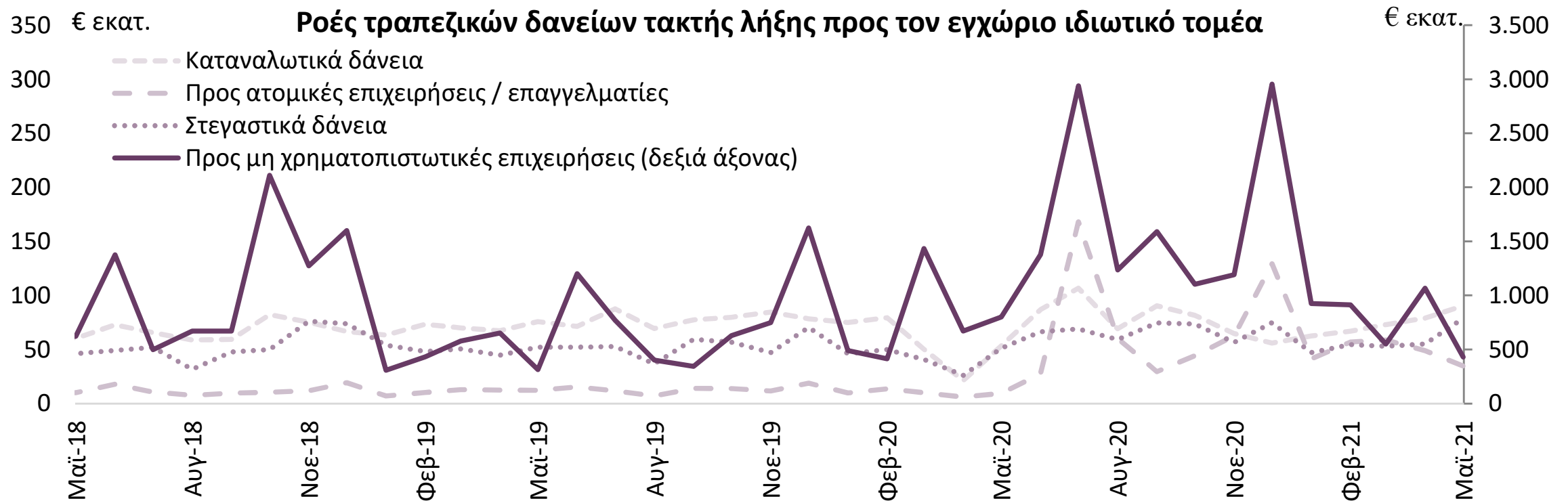
Οι τραπεζικές καταθέσεων ιδιωτών ενισχύθηκαν περαιτέρω κατά €0,4 δισεκ. τον Μάιο

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 5/2021

Οι τραπεζικές καταθέσεις ιδιωτών έχουν ενισχυθεί σωρευτικά κατά €26,3 δισεκ. σε σχέση με το επίπεδό τους πριν την εξάπλωση της πανδημίας (Φεβ. 2020)

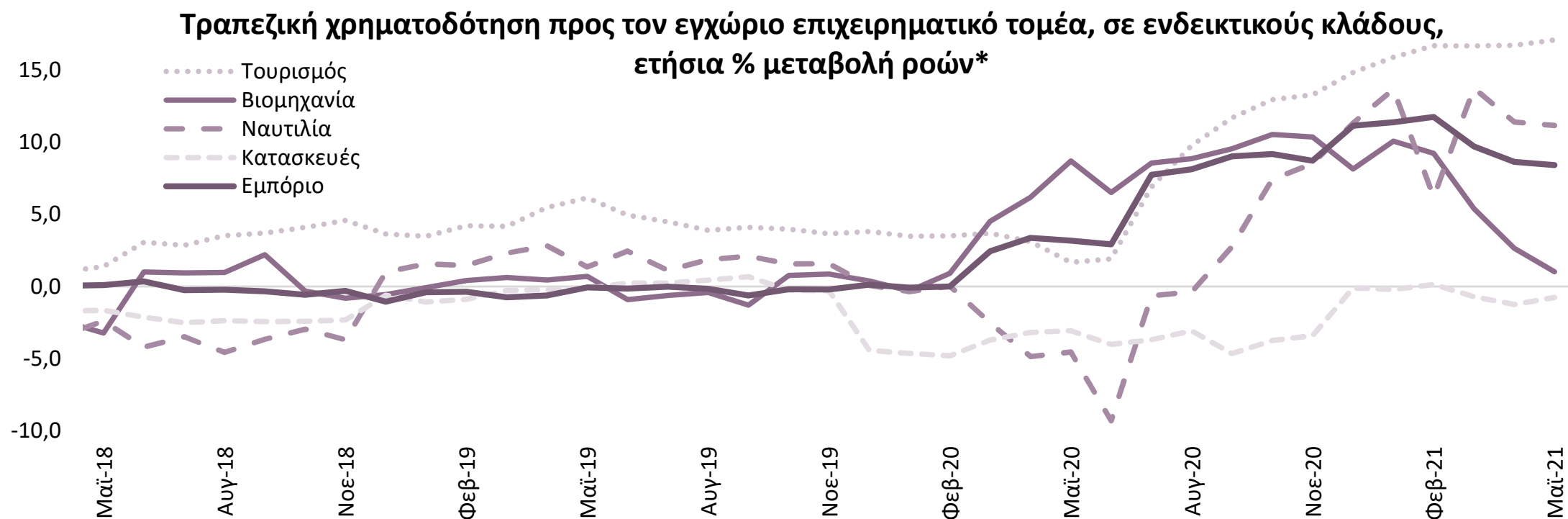
Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις εκταμίευσαν €430 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Μάιο, η μικρότερη ροή από την έναρξη της πανδημίας

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 5/2021

Από την έναρξη των μέτρων κατά της πανδημίας (Μάρ. 2020), οι ΜΧΕ έλαβαν νέα δάνεια τακτής λήξης ύψους €19,2 δισεκ. Η καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να συρρικνώνεται τον Μάρτιο, με μόλις €169 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης.

Οι περισσότεροι κλάδοι, με εξαίρεση τις κατασκευές και την ενέργεια, συνέχισαν να καταγράφουν υψηλή πιστωτική επέκταση τον Μάιο

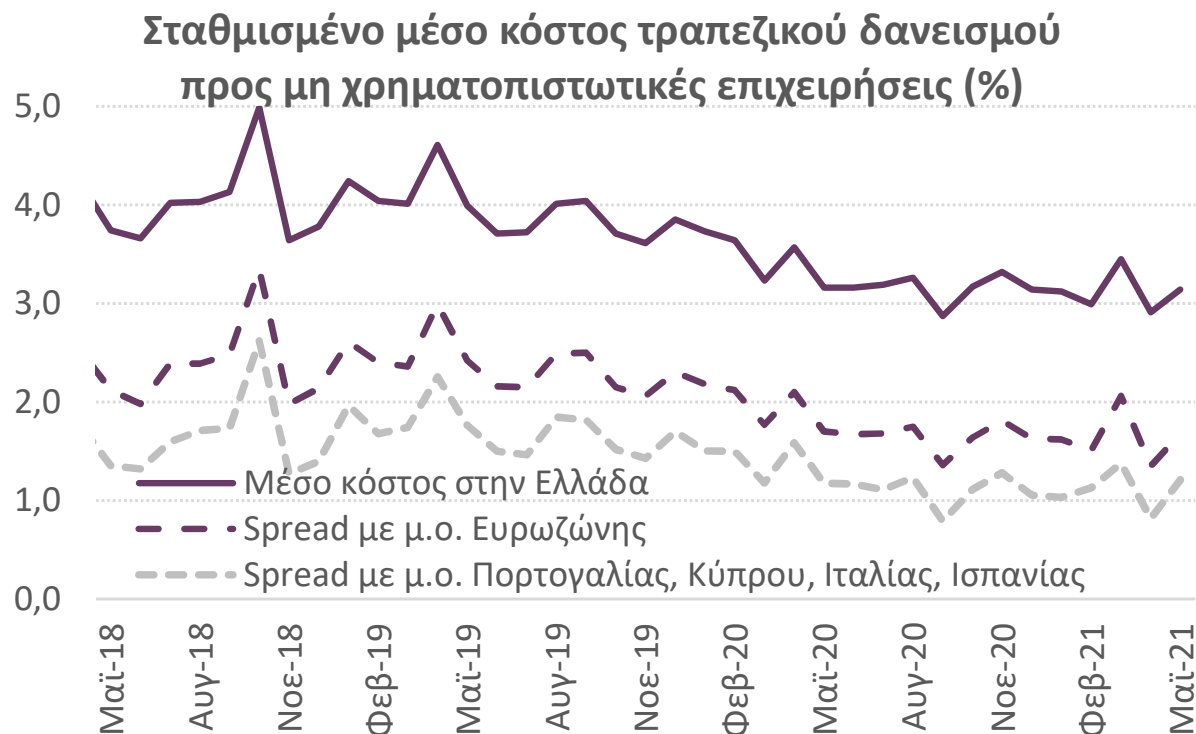
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 5/2021

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Πλην του τουριστικού κλάδου, η θετική πιστωτική επέκταση επιβραδύνθηκε προς επιχειρήσεις στον κλάδο της βιομηχανίας, της ναυτιλίας, και του εμπορίου.

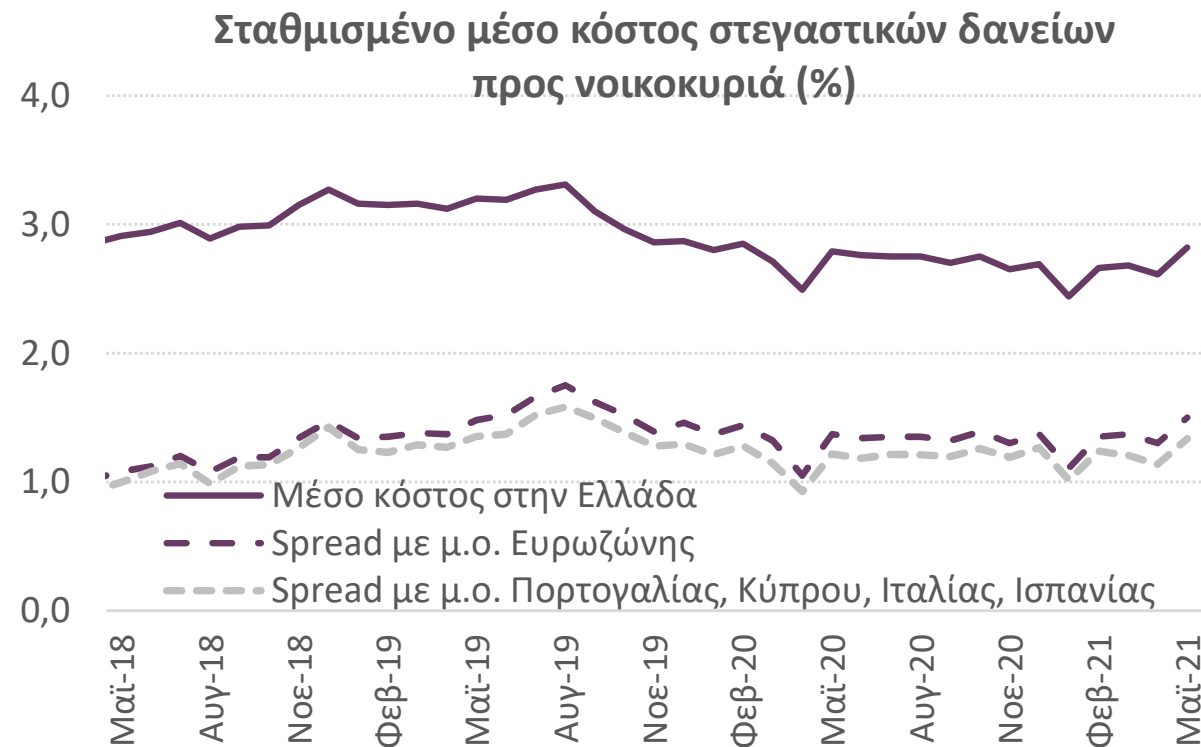
Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού αυξήθηκαν τόσο προς τις επιχειρήσεις όσο και προς τα νοικοκυριά τον Μάιο...

Το κόστος νέου δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων αυξήθηκε τον Μάιο στο 3,1%, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί η απόκλιση από τον μ.ό. της ΕΕ

Πηγή: ΕΚΤ, έως 5/2021

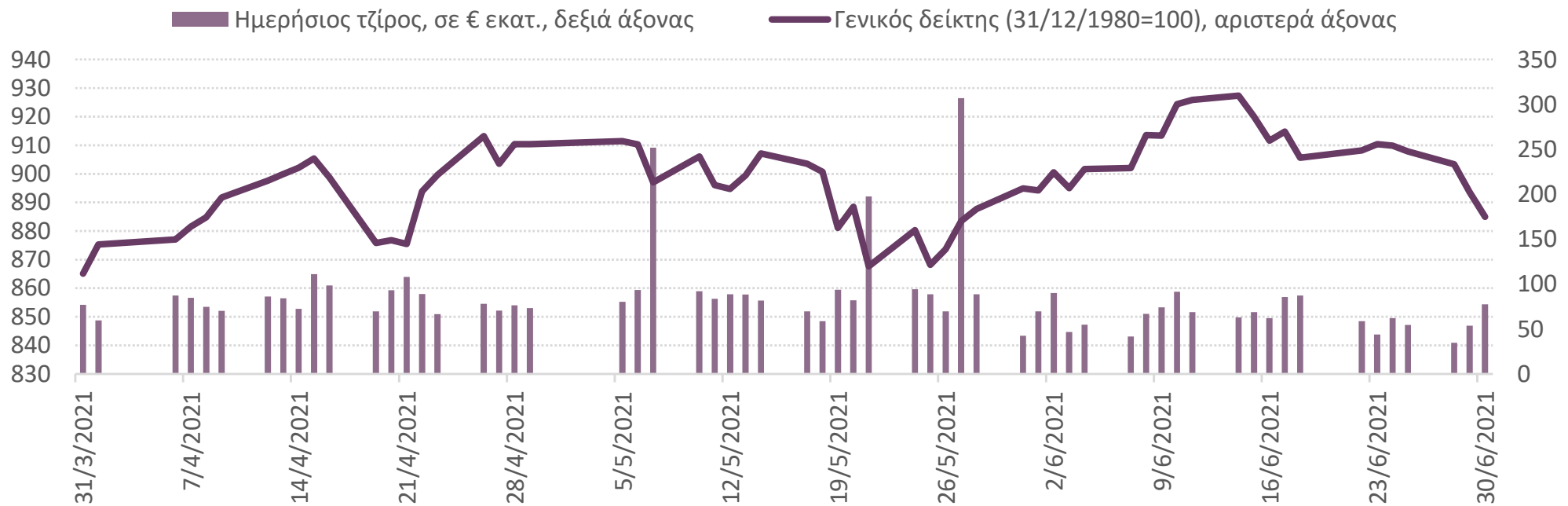
Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά αυξήθηκε στο 2,8%, με την απόκλιση από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ να σημειώνει αύξηση

Το κόστος νέου δανεισμού απέκλινε με τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, με τη διαφορά να κυμαίνεται σε περίπου 121 μ.β. για τις επιχειρήσεις και 134 μ.β. για τα νοικοκυριά.

Σε συνέχεια ανόδου στο πρώτο δεκαπενθήμερο, οι τιμές των μετοχών έκλεισαν με οριακή πτώση τον Ιούνιο κατά 1,1%

Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Πηγή: Capital.gr, έως 6/2021

Ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών σημείωσε πτώση, στα €64,4 εκατ., σε σχέση με € 81,5εκατ. στο πρώτο πεντάμηνο του έτους.

Σύνοψη – Τραπεζικά

- Οι **ιδιωτικές καταθέσεις** συνέχισαν την ανοδική τους τάση τον Μάιο, έχοντας ενισχυθεί σωρευτικά κατά €26,3 δισεκ. σε σχέση με το επίπεδό τους πριν την εξάπλωση της πανδημίας (Φεβ. 2020).
- Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν μόλις €430 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Μάιο, καταγράφοντας την μικρότερη ροή χρηματοδότησης από την έναρξη των μέτρων κατά της πανδημίας (Μάρ. 2020). Έκτοτε, οι ΜΧΕ έχουν λάβει σωρευτικά **νέα δάνεια τακτής λήξης** περί τα €19,2 δισεκ.
- Η **πιστωτική επέκταση** προς τις επιχειρήσεις συνεχίστηκε τον Μάιο, αν και με σχετική επιβράδυνση προς τη βιομηχανία, το εμπόριο και τη ναυτιλία, ενώ ήταν οριακά αρνητική για τις κατασκευές και την ενέργεια.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** των ελληνικών επιχειρήσεων και νοικοκυριών σημείωσαν αύξηση τον Μάιο, διευρύνοντας την απόσταση από το μέσο κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** κατέγραψε οριακή πτώση τον Ιούνιο, με μειωμένη συναλλακτική δραστηριότητα.

8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

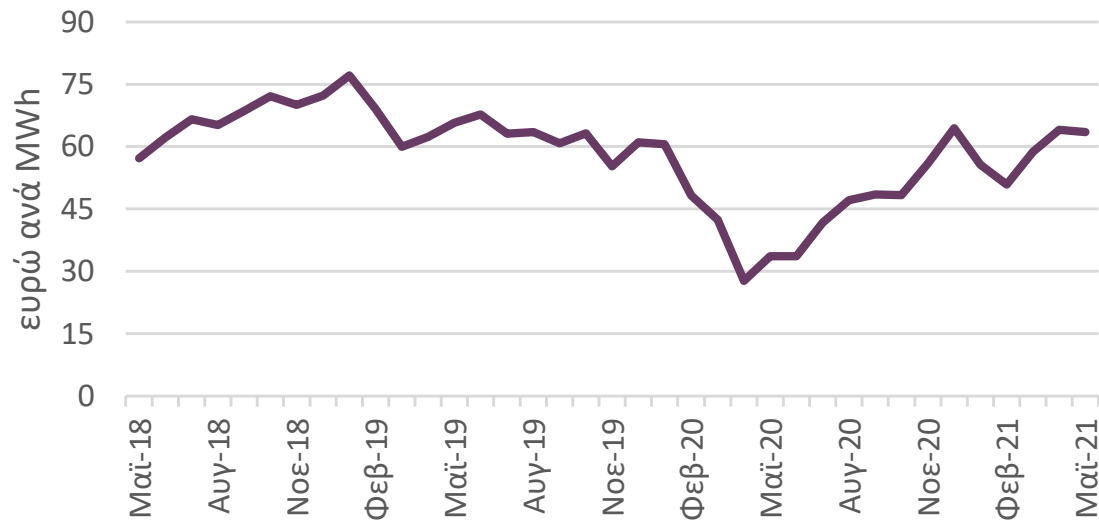
ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

«Υποχώρηση της ύφεσης με εστίες αβεβαιότητας»

Αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Αύξηση τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Μάιο αυξήθηκε κατά 89% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2020...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

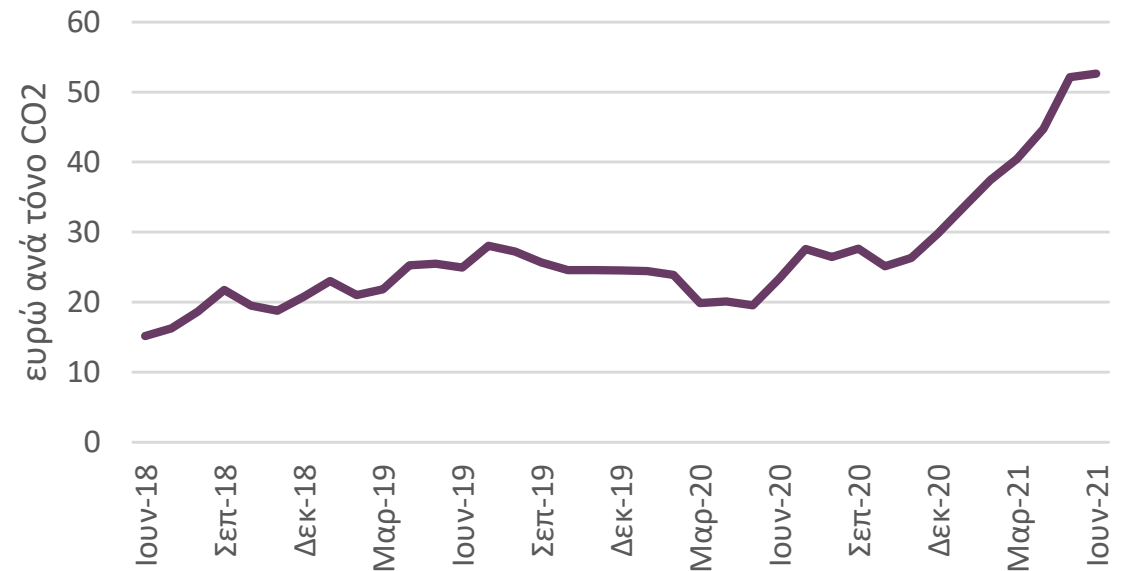

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 5/2021

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Μάιο στα 63,5 €/MWh, μειωμένη κατά 0,9% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ σημείωσε μικρή άνοδο μετά από έντονα ανοδική πορεία από τον Οκτώβριο του 2020 (+210%)

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

Πηγή: ΛΑΓΓΕ, έως 6/2021

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Ιούνιο διαμορφώθηκε στα 52,65 €/tCO₂, αυξημένη κατά 0,9% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

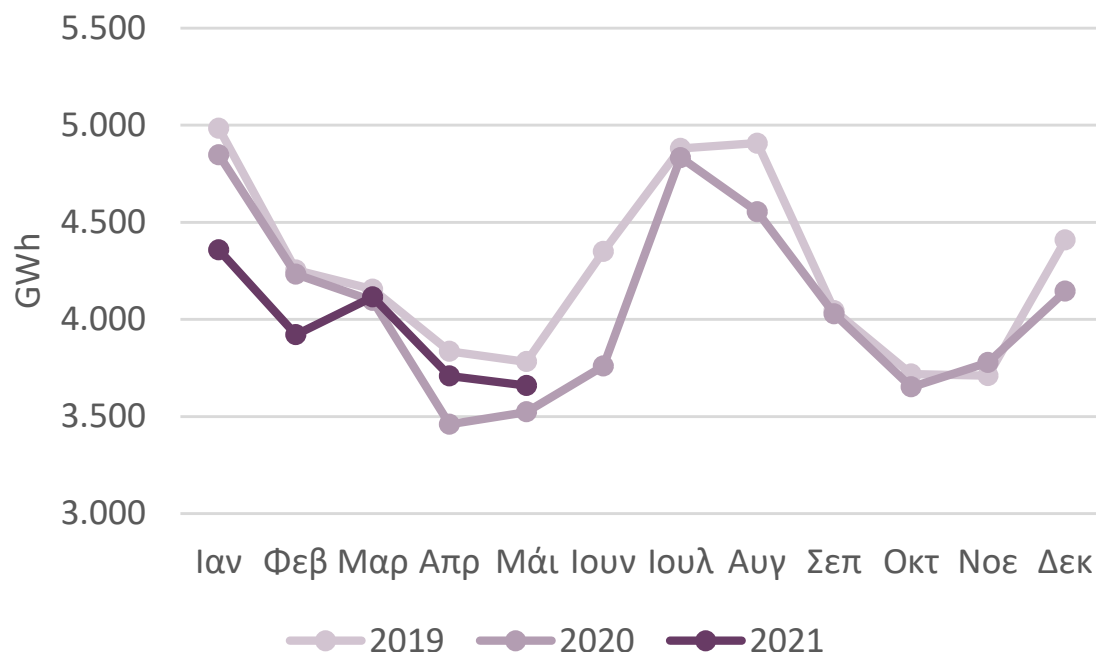
*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

Αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον ανοδικό ρυθμό τους.

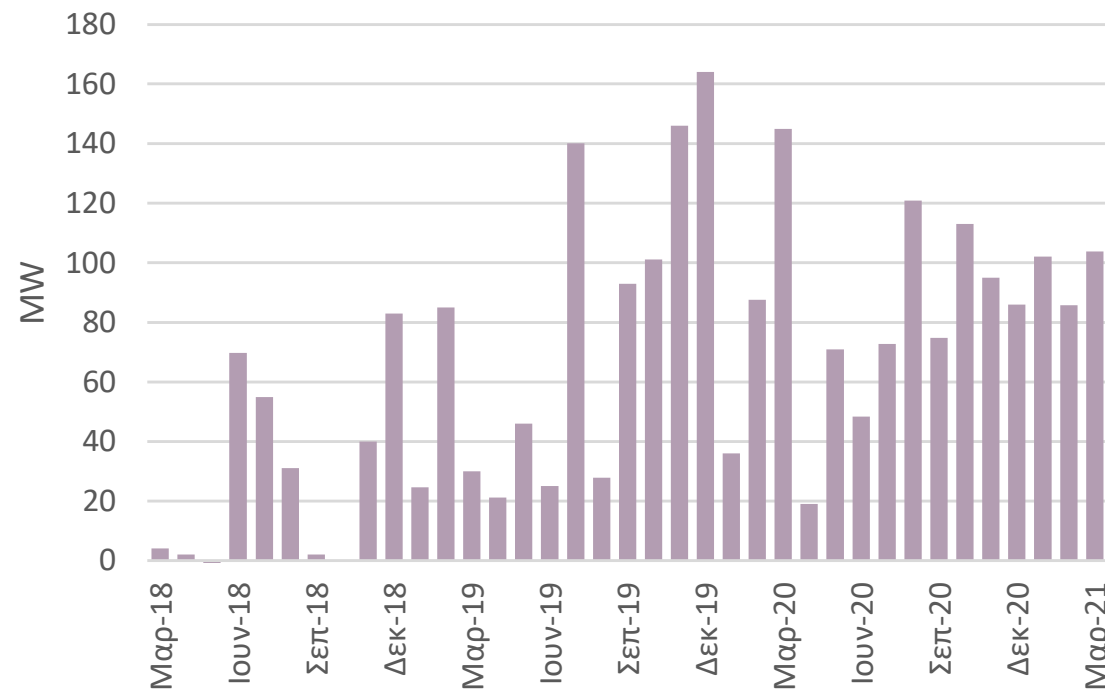
Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Μάιο στις 3.659 GWh, αυξημένη κατά 3,5% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Μάρτιο κατά 104 MW

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

Νέα εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ

*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

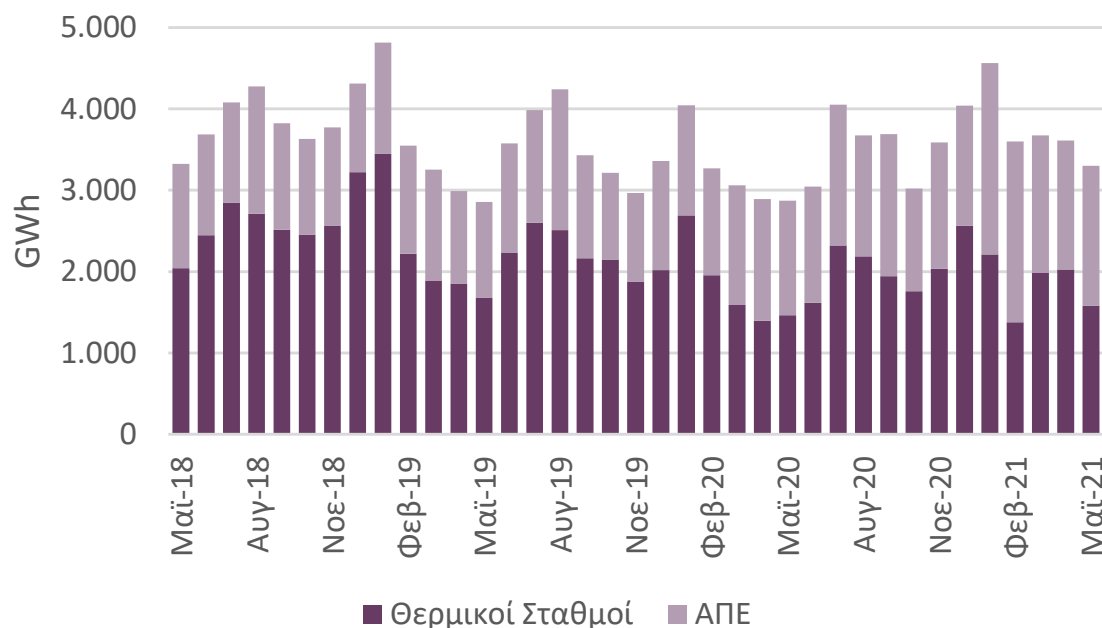
Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 3/2021

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 5/2021

Αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και θερμικούς σταθμούς. Μειώθηκαν οι καθαρές εισαγωγές.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Μάιο αυξήθηκε κατά 8%, ενώ από ΑΠΕ αυξήθηκε κατά 22% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

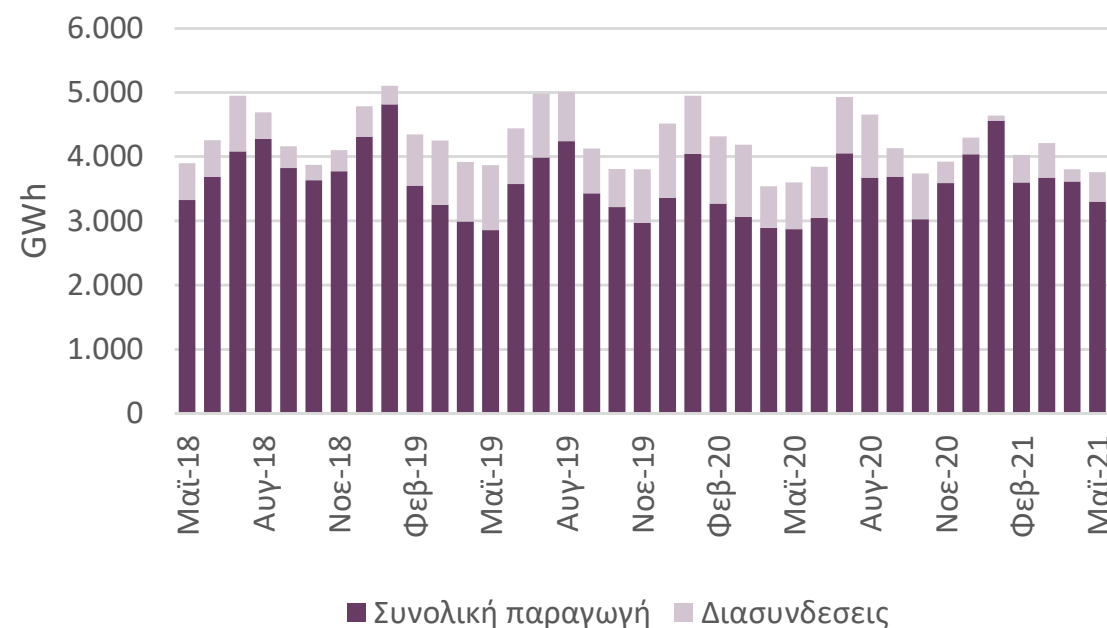

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 5/2021

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Μάιο αυξήθηκε κατά 15% και οι καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκαν κατά 37%, συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

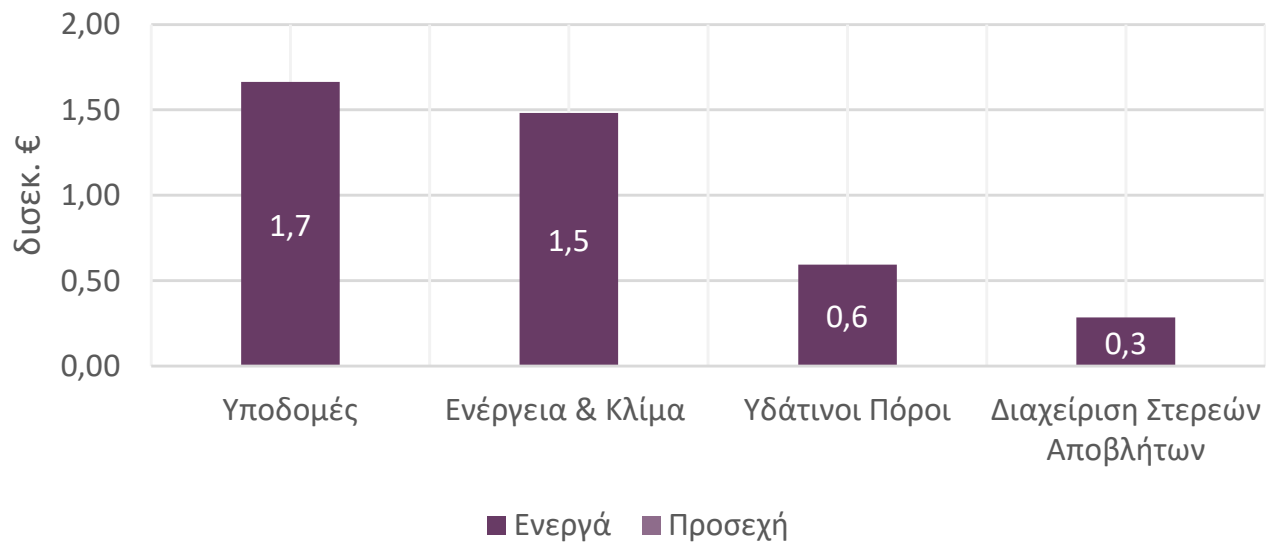

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

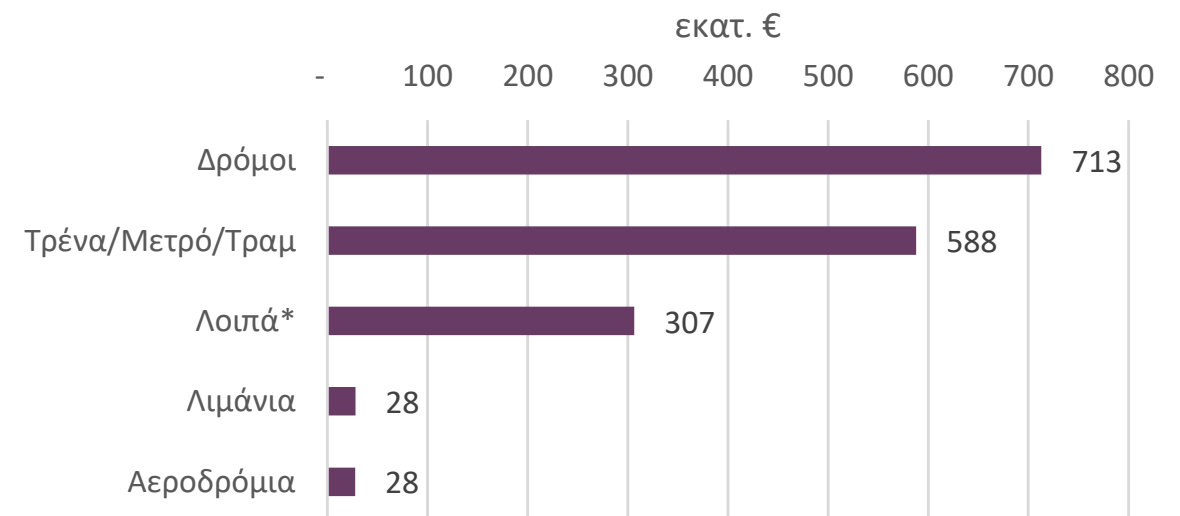
Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 5/2021

Μικρή αύξηση στις προσκλήσεις για απόβλητα και κλίμα το πρώτο εξάμηνο του 2021

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 6/2021. Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών κλπ.
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

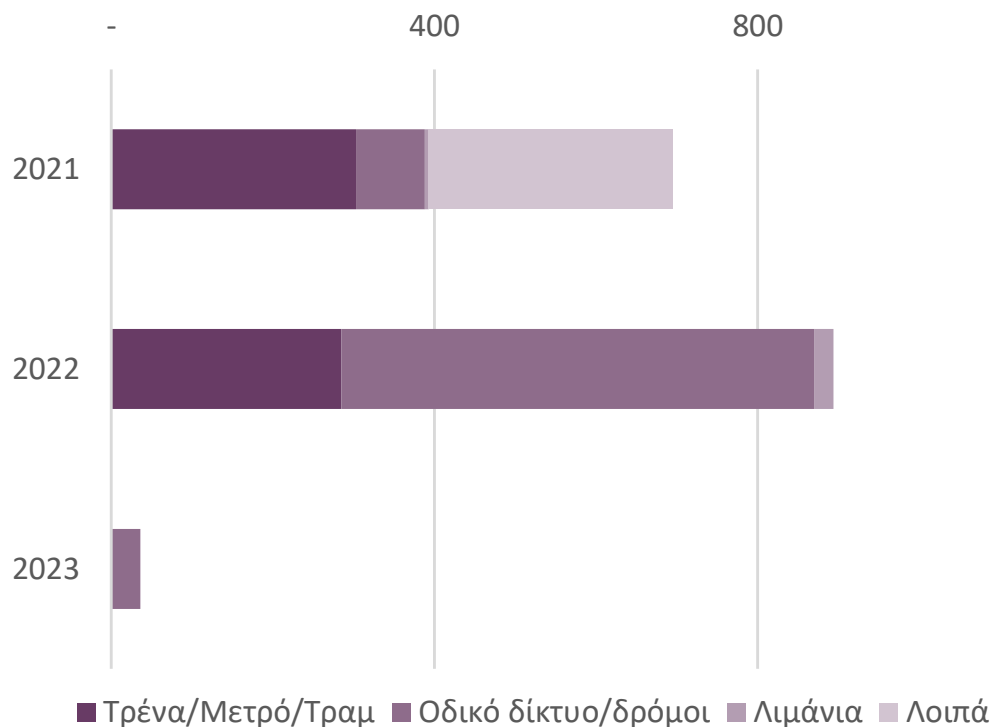
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020 και ΣΔΙΤ, έως 6/2021

*Στα Λοιπά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Έργα και επενδύσεις για την Πράσινη Μετάβαση ύψους €6 δισεκ. προβλέπει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους

ΕΚΑΤ.

* Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε ενέργειες του ΤΑΙΠΕΔ ολοκληρωμένες το 2020, βάσει του προϋπολογισμού επενδύσεων
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 6/2021

- Πιο κοντά στην ανανέωση του θεσμικού πλαισίου που θα οδηγήσει στην υλοποίηση πληθώρας έργων στη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Προς ψήφιση:
 - το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
 - το νέο Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία
- Εντός του έτους η δημοπράτηση των μονάδων διαχείρισης αποβλήτων Δυτικής Ελλάδας (παρατάθηκε για 2/7/2021 το Αγρίνιο, Σεπτέμβριος για Αχαΐα) με πόρους από το ΕΣΠΑ 2014-2020. Δημοπράτηση και της μονάδας Δυτικού Τομέα Θεσσαλονίκης (>€1 εκατ.).
- Ανακοίνωση σημαντικών επενδύσεων και έργων στον Άξονα 1 – Πράσινη Μετάβαση (€ 6 δισεκ.) από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0). Ενδεικτικά:
 - Εξοικονομώ κατ' οίκον (€1,1 δισεκ), για επιχειρήσεις (€470 εκατ.) και για δημόσια κτήρια (€200 εκατ.)
 - Αποθήκευση ενέργειας 1.380MW (€450 εκατ.)
 - Δημιουργία νέων ή αναβάθμιση υφιστάμενων βιομηχανικών μονάδων, επενδύσεις στη μείωση του CO2 στην ακτοπλοΐα, υποθαλάσσια αποθήκευση CO2 στον Πρίνο (€300 εκατ.)
 - Ενίσχυση δικτύων ύδρευσης σε Πρέβεζα, Άρτα, Λευκάδα, Κέρκυρα και Λέσβο (€290 εκατ.)
 - Δημιουργία υποδομών επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμούς κάτω των 200.000 κατοίκων (€230 εκατ.).
 - Αναδάσωση 165 χιλ. στρεμμάτων (€224 εκατ.)
 - Αστικές αναπλάσεις (€475 εκατ.)

Σύνοψη – Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Μάιο, η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3,5% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2020, ενώ το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά κατέγραψε αύξηση 89% σε ετήσια βάση.
- Οι **επενδύσεις σε ΑΠΕ** τον Μάρτιο ενίσχυσαν την ανοδική πορεία της εγκατεστημένης ισχύς τους και η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** τον Μάιο αυξήθηκε κατά 22% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2020 ενώ, οι συνολικές καθαρές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 37% σε ετήσια βάση.
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** συνέχισε την ανοδική της πορεία και σημείωσε νέο ιστορικό υψηλό τον Ιούνιο.
- Στα **δημόσια έργα**, παρατηρείται μικρή αύξηση στις προσκλήσεις για απόβλητα και κλίμα στο πρώτο εξάμηνο του 2021.
- Έργα και επενδύσεις για την Πράσινη Μετάβαση ύψους €6 δισεκ. προβλέπει το **Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης**.